ANIBALIS MOLES RESPONSA DE LEGITIMA SUCCESSIONE IN PORTUGALLIL·...

Annibale Moles

NAZIONALE
13
8 C
3
VITT. EMANUELE

ANIBALIS MOLES
RESPONSA

De legitima successione in Portugalliæ Regnum.

Pro Rege Catholico,

&

De successione Ducatus Brittanniæ

Pro Serenissima Infanta.

NEAPOLI,

Apud Io: Iacobum Carlinum, & Constantinum Vitalem. M. D. C. VIII.

Superiorum permissu.

Domus Romanae ministrantium infirmis

D. DYDACO DE VERA
REGIO CONSILIARIO
& in Regia Camera Summariæ Præsidenti.

D. THOMAS MOLES.

ONSTITVI tandem, te Authore, quas olim Regiæ Cameræ decisiones elaborauit Anibal Moles pater meus, cum tresdecim annos illi præfuit Tribunali publicæ vtilitati consecrare, & vero vel tuis precibus, vel officio meo deesse non poteram. Videbam enim illas ita ementita, & decolorata facie manuscriptas circumferri, vt quam à de-

functo parente non poterant, hanc à superstite filio mihi viderentur opem implorare, Quare alteram iam partem perpoliui cum Salerni Auditorem agerem, Alteram successiuis horis expediam, quas è Vicariæ occupationibus licebit subfurari. Interim maiorum laborum quasi præuias nuncias has allegationes accipe, pro Rege nostro alteram in Lusitani Regni successione, Alteram pro Serenissima filia in successione Ducatus Britanniæ, ab eodem elucubratas. Hinc nimirum intelliges patris mei in Regiam Maiestatem animum in hoc Regno pro Regio patrimonio collata opera non contentum, ad extera quoque Regna prosiluisse.

DE

DE SVCCESSIONE PORTVGALLIAE.

Argumentum.

In dignitatibus, & Regnis quis sit successor, & an detur subingressio tàm in linea descendenti, quàm transuersali, & de exclusione fęminarum an sit perpetua, vel temporalis.

SVMMARIVM.

1 Vltima voluntas est magis fauorabilis quàm dispositio inter viuos.

2 Moriens potest quos & quot velit, hæredes relinquere in suo patrimonio.

3 Hoc non procedit in Rege moriente.

4 Rex non potest esse, nisi vnus in Regno.

5 Non potest esse, nisi primogenitus.

6 Fundatur de iure gentium, & veteris testamenti.

7 Reges Hispaniarum hoc idem constituerunt.

8 Primogenitus intelligendus est tàm masculus quàm fœmina, & quomodo.

9 In

9 In successione Regnorum sunt tres prærogatiuæ seruandæ.

10 Prima est prærogatiua gradus.

11 Secunda est prærogatiua sexus.

12 Tertia est prærogatiua ætatis.

13 Illæ procedunt, primò in descendentibus, secundò in collateralibus.

14 In casu præsenti nullus adest de linea descendenti, tàm Sebastiani, quàm Henrici Regum.

15 Controuersia in præsenti casu præcipua est cum Ducissa Bregantiæ.

16 Potest illa prætendere successionem ex repræsentatione patris.

17 Filij repræsentant patrem, quò ad gradum, et quò ad sexum.

18 Lex excludens fœminas, excludit etiam masculos ex ea.

19 Materia subingressionis diuiditur.

20 Descendentes repræsentant in infinitum.

21 Tàm in allodijs, quàm in feudis.

22 Sed quid in successione Regnorum, dubitarunt Doctores.

23 Variæ antiquæ dißentiones, & bellæ ex hoc orta.

24 Do-

24 Doctores qui tenent non dari hoc casu subingressionem.
25 Exemplum in Hispania.
26 Aliud exemplum in Regno Neapolis.
27 Referuntur Doctores antiqui, qui idem tenuerunt.
28 Ratio Iacobi Cuiacij, cur hoc casu non detur subingreßio.
29 Sed contraria opinio comprobata est consuetudine, et ratione.
30 Intellectus ad l. si libertus §. si libertus. ff. de bon. libert.
31 Affertur exemplum relatum à Plutarcho.
32 Aliud quod refert Pausanias.
33 Respõdetur ad exemplũ cõtrariũ in Hispania.
34 Item ad aliud in hoc Regno Neapolis.
35 Referuntur Doctores, qui tenent hoc casu dari subingressionem.
36 Subingreßio non datur inter transuersales.
37 Fallit primo quando nepos concurrit cum fratre defuncti.
38 Secundo quando concurrit cum patruo defuncti.
39 His casibus postpositis nunquam datur subingressio.

40 Re-

40 Representatio priuilegium est, quod non debet extendi.

41 In casu nostro non datur subingressio.

42 Glossa voluit dari subingressionem, etiam quando nepotes cũ patruo non concurrunt.

43 Contraria opinio Azonis, est magis vera, et communis.

44 Intellectus ad vers. illud palam nouell. Iust.

45 Intellectus ad vers. si vero neq; fratres, eiusdem nouell.

46 Tertiũ et vltimũ Bar. resoluitur argumẽtũ.

47 Ratio diuersitatis cur detur subingressio quãdo cum patruo defuncti, vel fratre concurritur, & non alias.

48 De iure institutionum succedebant patruo nepotes soli in capita.

49 Ita decisum in Germania per Carolum V. Imperatorem.

50 Extat de hoc lex antiqua, in legibus Gothorum Hispaniæ Regum.

51 Glossa fuit varia in hac opinione.

52 Baldus item varius.

53 Andreas Barbatia etiam variauit.

54 Azonis opinio procedit, etiam in indiuisibilibus, & ratio.

55 Ali-

55 *Aliqui tenuerunt, etiam cōcurrente patruo cum nepote non dari subingreſsionem in succeſsione Regni.*

56 *Couarruuias tamen tenuit contrarium, & ratio.*

57 *Ratio cur extra illum caſum inter collaterales non detur ſubingreßio ex Napodano.*

58 *Concluditur pro Rege noſtro contra Duciſſam Bregantiæ.*

59 *Duciſſa Bregantiæ prætendit tanquam ex maſculo præferri Philippo Regi noſtro ex fœmina deſcendenti, duplici ratione.*

60 *Prima ratio agnationis reſoluitur.*

61 *Secunda ratio declaratur, quando infecta primitiua, inficiatur & deriuatiua.*

62 *Excluſio fœminarum in præſenti caſu eſt ad tempus, & conditionata.*

63 *Exemplum in Regno Aragoniæ, in quo filius ſororis prælatus fuit filiæ fratris.*

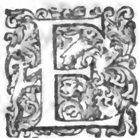
64 *Si tractatur de ſuccedēdo Regi D. Sebaſtiano, caſus eßet magis indubitabilis pro Rege noſtro, & quare.*

65 *Habilitatio facta Henrico Cardinali, nunc Regi per Summum Pontificem, non potuit præiudicare iuribus per Regem no-*

ſtrum acquiſitis.

66 *Primogenitus inhabilis ad ſuccedendum tẽpore mortis patris, non præfertur ſecundo genito habili illo eodem tempore, licet poſtea fiat habilis.*

67 *Laudes Regis noſtri Philippi Catholici.*

T ſi morientium diſpoſitiones poſt mortem conferantur, ac propterea quaſi in tempus inhabile collatæ de rigore non ſubſiſtant, l. quod ſponſæ. C. de donat. ant. nupt. Cùm tamen Iuris æquitate ni-
1 tantur, magis quam viuentium † conuentiones adiuuantur, l. in teſtamentis. ff. de reg. iur. vnde Conſtantinus Imper. in l. j. C. de ſacroſ. Eccleſ. *nihil eſt* inquit *quod magis hominibus debeatur, quàm quòd ſupremæ voluntatis, poſt quã iam aliud velle non poſſunt, liber ſit ſtylus, & licitum quod iterum non reddit arbitrium*; Hac ratione paterfamilias decedens in partibus hæreditatis conſtituendis liberam diſpo-
2 nendi † facultatem obtinet, vt quãtas, & quotcumq; voluerit, magnas, & exiguas, plurimas, & paucas, arbitrio ſuo conſtituere valeat, l. interdum §. paterfamilias. ff. de hær. inſt. cum concor. quod & antiqua Solonis lege permittebatur, de qua Plutarch. *Cum is permiſiſſet*

pro vo-

pro voluntate cuiusq; ni superaßent filij hæredem constitui, visus est amicitiam propinquitati, et gratiam necessitati præferre, per potestatem enim illam (inquit Demosth.) bonorum nostrorum distribuendorum nobis concessam, gratos, & officiosos in nos reddimus plures, qui spe quidpiam à nobis accipiendi, nobis promptius operam suam, & auxilium subministrant, vnde Theodosius Imp. in nouell. de test. inquit. *Inuitus nemo nec taceat, nec loquatur illud est quippe testamentum, quod testantis meram obtinet voluntatem, natura talis est hominum, vt quosdam diligant, alios timeant, quorundam fidem intelligant eligendam, alijs nihil credendum existiment.*

3 At prædicta non procedunt Rege † decedente, is enim cum Regno datus sit, & publicæ non propriæ vtilitati destinatus, vnum tantummodo, & necessarium tenetur relinquere successorem.

4 Vnum quidē, quia in dignitatibus † quibuscunquè statutum fuit, vnicum earum fore successorem c. Imperialem §. præterea ducatus de prohib. feud. alien. per Feder. in vsib. feud. & repugnant omnes iuris regulæ, in duabus personis insolidum, vnicam eandemquè contineri dignitatem, glos. in l. j. C. de metrop. lib.

 10. Andr.

10. Andr. de Iser. in c. 1. de feud. March col. 1. cum concor. prout monstrum. n. esset in corpore vno duplex caput l. non sunt liberi. ff. de stat. hom. sic & in reipublicæ corpore monstruosa res esset, & deformis, bina capita in binis Regibus representata, *vnum enim Imperij corpus vnius animo regendum*, Tacit. annal. 1. nam vt idem inquit Annal. 4. *Arduum semper est eodem loci potentia, atq; concordia etc. discordantisq; Patriæ non aliud remediũ esse, quàm si ab vno regeretur*, Idem Hist. 1. & Lucanus scribit *Nulla fides Regni Socijs omnisq; potestas impatiens consortis erit*, Ita & nos natura docet in apibus, quarum vnus est Rex, can. in apib. 7. quæst. j. in alijsq; cunctis animantibus, & Apostol. ad Ephes. 4. inquit *Vnum Corpus, vnus Spiritus, vnus Dominus*, & Ezech. cap. 37. *Seruus meus Dauid Rex super eos erit, et Pastor vnus erit omnium il-*
a *lorum*. [a]

5 Necessarium etiam relinquet† successorem, quia primam supra relatam cõclusionem subsequitur secunda nõ minus famosa, quod præsupposito vnico successore in Regno, is certè esse debeat, qui primò natus est inter proximitate pares defuncto Regi, de cuius successione agitur, nam lex naturæ à Doctoribus ius gen-

tium

6 tium dictum † hoc inducit, vt qui primus nascitur, regnet primus, vnde Iustin. libro 2. *Artamenes maximus natu ætatis priuilegio Regnum sibi vendicabat, quod ius, & ordo nascendi, & natura ipsa gentium dedit,* Et Herodot. in polymn. siue lib. 7. *Quod maximus natu esset totius populi Darij, et quod in more positum sit apud omnes homines, vt primogenitus Imperium obtineat,* Et alias Iustin. lib. 16. *Finito bello Ptolomeus cum magna rerum gestarum gloria moritur, is contra ius gentium minimo natu ex filijs antè infirmitatem Regnum tradiderat,* Et ideo lex veteris testamenti hoc idem ius, & priuilegium primogenito contulit, vt referunt Io. Andr. Abb. & cęteri Doct. in cap. licet de voto. & Patriarcha Iacob. morti vicinus primogenito suo dixit, *Tu Ruben primogenitus meus prior in donis, maior in Imperio,* Genes. cap. 49. & de Iosaphat. Rege Iuda, qui plures reliquerat filios 2. paral. c. 21. *Deditquè pater suus multa munera etc. Regnum autem dedit Ioram, eo quod esset primogenitus,* & eadem ratione moti antiqui Hispaniarum Reges idem sanxe-
7 runt † in l. 2. tit. 15. partit. 2. pulchris illam legẽ
b rationibus exornantes. [b] Et hæc conclusio mi-

litat

litat tàm in primogenito masculo, quàm in fœ-
8 mina † hoc ordine seruato, quòd masculus fœminæ præferatur, ita omni lege disponente ꝙ cùm Regnum, vel feudum conceditur masculis, & fœminis, intelligatur prius concessum masculis, postea fœminis. c. 1. §. quin etiam Episc. vel Abb in vsib. feud. testatur Iacob. de feud. in ver. ex feud. num 10. Cur. par. 1. princ. ver. & fœminis num. 10. Paul. de Castr. consil. 164. lib. 2. Roman. consil. 98. Tiraquel. de primogen. quęst. 10. num. 20. Couar. variar. resol. lib. 3. c. 5. vers. primum, & in ver. quarto nu. 5. Molin. de primog. lib. 3. c. 4. num. 4. & sic particulariter disponente lege Hispaniæ in part. 2. t. 15. l. 2. & part. 3. t. 18. in l. 2.

Tertia nec minus nota his conclusionibus subnectitur, quòd in successione Regnorum
9 seruandæ sint tres † prærogatiuæ, gradus, sexus, & ætatis, iuxta constitutionem, quam condidit Federicus Imper. in successione comitatuum, & aliarum dignitatum in hoc Regno, in const. vt de successionibus, quod prosequitur Corn. consil. 199. vol. 2. tradit etiam Molin. de primog. lib. 3. c. 4. nu. 14. & primo
10 prærogatiua gradus, † vt ad successionem vocetur gradu proximior vltimo morienti Regi, quòd in quocumque successionis genere communi iure institutum fuit, siue masculus, siue fœmina sit, qui successurus est, ac sublata dif-

ferentia

ferentia agnationis,& cognationis.§.ſi verò ne-
què fratres, & §. nullam in auth. de hæred. ab
11 inteſt.ven col.9. Secũdo prærogatiua † ſexus,
vt ad ſucceſſionem veniat primò maſculus,ſe-
cundò fęmina, data gradus paritate, etiam ſi
fęmina illa maior ſit natu vt ex d. c. 1. §. quin-
etiam Epiſc. vel Abb. Tertiò prærogatiua æ-
12 tatis † inſpicitur, vt ad ſucceſſionem admit-
tatur ætate maior, data gradus, & ſexus ſimul
equalitate, & ſic inter maſculos primo natus,
& illis deficiẽtibus inter fœminas primo etiam
nata præferatur,nam in pari cauſa, vt diximus,
natu maximis lex gentium hoc ius conſtituit.

Præfata verò omnia præmiſſa, hanc decla-
13 rationem recipiunt, † vt intelligantur proce-
dere in linea perſonæ,de cuius ſucceſſione tra-
ctatur, iure etenim conſtitutum eſt,primos ad
ſucceſſionem vocari deſcendentes illorũ,quos
dicimus eſſe de linea morientis, prout ponde-
raui text. in c. 1. de nat. ſucc. feud. Et ſic priuſ-
quàm ad lineam tranſuerſalium tranſeamus,
videlicet fratrum,vel ab eis prouenientium, vi-
dendum eſt an adſint de linea deſcendentium,
qui ſi extiterint,diſcutiendum erit quis ſit pro-
ximior in gradu, quod ſi plures gradu æquales
reperiuntur, eligendus eſt ſexu dignior, & in
pari ſexu, ætate prior (ſe poſito reſpectu om-
ni, prioritatis, gradus, ſexus, & ætatis, cętero-
rum tranſuerſalium, qui in conſideratione non

veniunt,

veniunt, nisi his de linea deficientibus) vnde exempli causa Moriente Rege relicto ex vna fratre, quem videmus esse gradu primum, sexu masculum, ætate maximum, ex alia verò nepti, vel pronepti etiam annicula, quam noscimus gradu remotiorem, sexu inferiorem, & ætate minorem, non est dubium quin fratre excluso illa ad Regnum sit vocanda, vti de linea ex qua omnes prius vocandi sunt, quàm ad transuersales deueniatur, & in his de linea tantùm præfatæ tres prærogatiuæ snnt considerandæ, ità considerant feudiste, & eorum antesignanus Andr. de Isern. in c. 1. de nat. succ. feud. & præ cæteris melius, & elegantius tradit singularis Doctor noster Regnicola, in vestra Hispania non cognitus Sebastianus Napodanus in consuet. huius Ciuitatis Neapolis incip. si moriatur ver. & omnia, in glos. in ver. ex masculis num. 120. vsque ad finem, & in consi. incip. si quis, vel si qua num. 152. 155. & nu. 237. Capic. decis. 159. num. 5. Alex. consil. 5. lib. 6. col. 2. ver. hæc confirmo, Paul. Cast. cons. 164. Grat cons. 16. & Couar. pract. quæst. 38 nu. 5.

Deueniendo igitur ad casum nostrum, nul-
14 lum in eo reperimus † de linea Regum vltimo mortuorum, siuè Sebastianum mortuum, siuè Henricum Cardinalem viuentem consideremus, sed omnes transuersales ex fratribus, & sororibus huius Regis Henrici, descendentes

verò

verò ex linea,& ſemine Emanuelis Regis, qui genuit Henricum hodie Regem, Odoardum iam defunctum, ex quo ſupereſt Catherina Ducisſa Bregantiæ,Beatricem ex qua ſupereſt Emanuel Dux Sabaudiæ, & Iſabellam Imperatricem,ex qua Philippus Rex noſter,ex quibus omnibus iuxta præfatas noſtras propoſitiones eligendi ſunt tantummodò. Philippus Rex,Emanuel Dux, & Catherina Duciſſa,vti cæteris proximiores in gradu ipſiqúe inter ſe pares in eodem.

Sed relinquamus Ducem,qui exiſtente Philippo, & ætate maiori, & ex Iſabella primogenita nato, nihil iuris in Regno hodie præten-
15 dere poteſt, remanet lis dirimenda † inter dictam Duciſſam, & Philippum Regem noſtrũ, qui pares ſunt in prærogatiua gradus,ſed diſpares in ſexu, cuius prærogatiua cùm ſit in Rege noſtro, remanet ius eiuſdem ad Regnum euidentiſſimum.

Vna ſolum remanet difficultas, quæ ius hoc Regis noſtri interturbare videtur,in beneficiũ iuris à Duciſſa prætenſi, & eſt repreſentatio
16 † perſonæ Odoardi patris in perſonam ipſius Catherinæ filię, ius enim ſanxit in ſucceſſionibus quòd filij parentum ſuorum perſonam repreſentent, ita vt valeant ipſi non ſolum ingredi genitorũ gradum ex tex. in §. cęterum verſ. nos verò inſt. de legit.agnat.ſucceſ.l.lege tabu-

 larum

larum §. huiusmodi. C.de leg. hæred. & Auth. de hæred. ab inteſt. venient. in princ ſed etiam
17 ſexum, & ſic † ex fœminis conuerti in maſculos, & vt tales reputari virtute legis Velleiæ, vt not. gloſ. fin. in l. Gallus §. nunc de lege. ff. de liber. & poſthum. Quo ſuppoſito Catherina Duciſſa, & ſi fœmina repreſentabit gradum, & ſexum ſui aſcendentis, vt latè comprobat idem celebris Doctor Sebaſtian. Napod. in d. conſuet. ſi moriatur ver. & omnia in gloſ. 1. nu. 103. & 105. vbi tenet filiam patris perſonam ſubingredientem in gradu, & ſexu præferendam, vti præferendus eſſet eius pater, & in §. & omnia d. conſuet. in gloſ. in ver. ex maſculis num. 120. ad finem. Vnde prout Odoardus Infans Portugalliæ Prȩlatus fuiſſet Sereniſſimȩ Iſabellæ Imperatrici ſorori, ſi vterque nùnc in humanis ageret, ita & Catherina Odoardi filia præferri nunc debeat Philippo Iſabellæ fi-
18 lio; nec obſtabit quòd Philippus † ſit maſculus, ipſa verò fȩmina, nam lex cum fœminam reſpuit maſculo exiſtente, reſpuere videtur etiam maſculos ex ea deriuantes, infecta enim primitiua inficitur, & deriuatiua, Bart. in l. liberorum num. 14. ff. de verb. ſignif. Dec. conſil. 85. in fine Crauet. conſ. 22. in fin. par. j. & ante illos Andr noſter in prima rubr. §. hoc autem, per totum, & num. 19. refert Iacobin. in ver. ex fœminis num. 5.

Hæç ta-

Hæc tamen Ducissæ oppositio subsequen-
19 tibus rationibus resoluitur,& primo tota † sub-
ingressionis materia fusissimè, & acutissimè à
Doctoribus tractata bimembris est, aut enim
versatur inter descendentes,aut inter transuer-
sales vltimi morientis.

In primo casu descendentium,cùm quis mo
ritur relicto ex vna filio, ex altera nepote ex
20 præmortuo primogenito,nulla est † dubitatio,
quin iuxtà communis iuris regulas nepos ille
veniat patris personam representans, imò &
pronepos, abnepos, & trinepos, etiamq; si da-
retur in infinitum, Aui, Proaui, Abaui, Ataui,
& Tritaui personam subingrederetur, nam ait
Imp.in Auth.de hæred.ab intest. ven.in princ.
*In hoc ordine descendentium gradū non quæ-
rimus*, & sic descendentes in infinitum ex pa-
trum representatione portionem illi debitam
sibi vendicabunt, quem successionis modum
in stirpes lex nominauit; quod non modo locū
sibi vendicat in bonis liberis allodialibus, ve-
21 rum † etiam in feudalibus c.1.de grad. succ.in
feud.c.1.de succes.feud.cum concord. allega-
tis per Andr. ibi, & cæteros Doctores.

At cùm agitur de successione Regni ad qđ
plures simul vocari non possunt prout in re al-
22 lodiali,† sed tantum primogenitus, præfata re-
gula magnā temporibus elapsis passa fuit diffi-
cultatem,adeoq; fuit quæstio difficilis reputa-

ta, vt multi Doctores quos citat Tiraquell. de primogen. quæst. 40. num. 11. tractauerint ex professo quæstionem, & eam reliquerint indecisam, & idem Tiraquell. altissimum dicit esse
c omnium pelagus cuius vix fundum reperias,[c]
23 vnde cum Scipio Africanus † consimilem cõtrouersiam quasi arbitrer sedare vellet, inter Corbin, & Orsuam, negarũt illi se alium Deorum vel hominum, quàm Martem Iudicem habituros, vt refert Liu. histo. lib. 38. & eadẽ res Bernardum Italiæ Regem ad arma aduersus Ludouicum Pium Imper. capienda excitauit, cùm diceret Imperium sibi non Ludouico deberi, quippe Pipini primogeniti filius esset Caroli Magni nepos, Ludouicus verò patruus ex Pipino patre secũdus, nec propterea si Pipinus morte præuentus esset, legitimo successionis
d iure fraudari debere,[d] & à multis conclusum
24 fuit subingressionem † in Regno etiam respectu descendentium ex recta linea Regis vltimo mortui locum non habere, & Rege mortuo tenuerũt potius secundo genitum, quàm primogeniti filium ex subingressionis defectu præferendum; Hac potissimum ratione moti, quia lex successionis Regnorum specialis est, & ad successionem vocat eum qui primò natus reperitur, & sic patruus, qui primus ortus est lege speciali vocatus excludet nepotem nõ obstante subingressione illi ex cõmuni iure aliàs

concef-

concessa, ità in successione Regnorum considerauit Andreas de Isern. in c. 1. de nat. succes. feud. in ver. quærit glossa num. 14. vers. hæc essent vera in c. 1. de succes. feud. in princ. ver. repete hic quæ in c. 1. de grad. succes. in feud. nu. 4. vers. & hoc est verum in c. 1. Imper. Lotar. col. 1. & in ver. si filius fratris, & in c. Imperialem §. præterea Ducatus de prohib. feud. alien. per Feder. in quibus locis semper firmat, & fundat subingressionem etiam cessare in linea descenti, cum ad successionem vocantur certæ personæ, vt videlicet primò natus tempore mortis illius de cuius successione discutitur, allegat præcipuè tex. in l. si libertus prę terito. §. si libertus. ff. de bon. lib. vbi *Si libertus intestato decesserit relictis patroni filio, & ex altero filio duobus nepotibus nepotes non admittentur quandiù filius esset, quia proximū quemquè ad hæreditatem liberti vocari manifestum est.* cum alijs concord.

Et in huius sententiæ confirmationem, (vt cætera prætermittam) duo principaliter afferuntur exempla, primum fuit † in Hispania,
25 quia in successione Alfonsi cognomine el Sabio, Sancius secundo genitus prę latus fuit Alfonso filio Ferdinandi primogeniti dicti communiter de la Cerda, ex consilio Iacobi Secundi Aragonei, & Dionysij Portugalliæ Regum,

vt re-

vt refert inter modernos Stephan. Garib. lib. 13.compen. hist. c.7. 10. 12. 14. 30. & lib.14.
26 c. 6. aliud affertur exemplum † in hoc Regno nostro Neapolitano in anno 1309. quo cum Carolus Rex obijsset relicto Carolo Numberto nepote ex filio primogenito, relictisq; filijs Ludouico tunc Tholosano Episcopo secūdo genito,& Roberto tertio genito,exorta fuit altercatio super successione Regni inter Robertum,& Carolum Numbertum (nam Lodouicus, qui Roberto præferendus fuisset, vti Episcopus, inhabilis effectus fuerat ad regnādum;) Roberto vti gradu proximiore, & ætate maiore ad successionem de iure se vocatum prætendente, Carolo autem vti patris personam representante,quę determinata fuit per sedem Apostolicam in Concistorio die primo Augusti eiusdem anni in fauorem secūdo geniti Ruberti, subingressione nepotis non admissa,quā sententiam dixit Bal. in l.liberti.C.de oper. libert. & in l.cum antiquioribus.C.de iur. delib. promulgatā fuisse à Pontifice Bonifacio VIII. Maximo iurista conditore libri sexti decretalium, in quo Doctores dicūt errorem aliquem non inueniri,licet in hoc errauerit Bald. eumq; sequuti, cùm verè sententia lata fuerit à Clemēte Quinto, vt ex eius inuestitura in Roberti personam in nostro Neapolitano Archiuio adhuc hodie existente sub data 26. Augusti eiusdem

eiuſdem anni 1309. clarè conſtat quo tempore Bonifacius iam erat ſex decurſis annis vita functus; quæ Summi Pontificis ſententia, vt putè cui ſumma ineſt poteſtas, ſummaq; debetur reuerentia, adeo illorum temporum Doctores terruit, vt cõtrariam tenere, vel defendere amplius auſi non fuerint, ſed potius illam ſequentes affirmauerint in puncto iuris ſubingreſſio-
27 nem in Regni ſucceſsione non admitti. † Geminian. Riccard. Imol. Franc. Alex. Iaſ. & alij plures multis in locis relati, & potiſsimum à Ioan. Cirier. de primogen. quæſt. 25. lib. 1. & præter ab eo allegatos hanc eandem opinionẽ tenuerunt Anto. de Roſellis in tract. de ſucceſ. ab inteſt. col. 31. Anto. de Prato veter. in repet. l. in quartam in 6. quęſt. ff. ad leg. Falcid. Gugl. de Pern. conſ. 13. Dec. conſ. 443. Luc. de Pen. in l. ſi quis in fine C. de procur. ſacr. ſcrin. & in l. fin. C. de Tiron. lib. 12. & in l. j. C. de priuil. eorũdem, eod. lib. Afflict. in c. 1. de ſucceſ. feud. num. 89. diſputans ad partes articulum viginti illinc adductis argumẽtis, & Iacob. Cuiac. inter Neotericos doctiſſimus in c. 1. de grad. ſucceſ. in feud. qui eandem opinionem firmat per rationem ab Andrea de Iſernia ſupra relatam, adducitq; aliam ipſe magni quidem ponderis
28 meo Iudicio, † quòd ſubingreſſio à lege inducta fuerit in fauorem nepotum, vt cum patruo ad habendam partem concurrerent, non vt ipſum

ſum

ſum à tota parte excluderent, vnde in Regno, quod non patitur diuiſionem meritò patruus tanquam proximior eſt vocandus.

Hac tamen communi antiquorum poſt ſententiam Pontificiam determinatione non obſtante eorumq́ue rationibus non officientibus,
29 contraria ſubſequentibus † temporibus præualuit opinio, eaquè indiſtinctè ſit eueniẽtibus caſibus decisa, perpetuaq́ue ſeruata conſuetudine, vt nepos ex primogenito præmortuo natus ſecundo genito patruo ſuo præferatur iuxta communis iuris ciuilis ſanctiones, & fuit etiã antiqua opinio Petr. de Bellapert. in l. paterfamilias § quindecim C. de leg. num. 13. verſ. & in contrarium reſoluunt, ſicq́; in hoc Regno ſeruatum fuiſſe refert Grammat. deciſ. j. eundemque ſeruari morem in Gallia, referunt ſcriptores Galli, ex lege lata, cui nos videmus cõſimilem conditã in Regnis Caſtellæ, vt in par. 2. tit. 15. & in l. 40. taur. relata per Couar. in c. 38. pract. quæſt. nu. 67. qui vti fuit vir doctus, conſiderat in fauorem nepotis rationem vnam prè cæteris efficacem, quòd lex ſucceſſionis Regnorum vocans primogenitos vocaſſe videatur totam lineam ipſorũ, & prout ex communis legis diſpoſitione omnes deſcendentes cũctis collateralibus præferuntur, ſic vocata, & vocatis ex ſpeciali lege ſuccesſionis ad Regna, primogenitura, & primogenitis, omnes ex

eorum

eorum linea viuentes præferendi erunt, cessante gradus prærogatiua, quæ non potest, nec debet patruum secũdo genitum iuuare, vti nõ ex linea primo geniti, cuius quidem linea non persona vocata censetur, quam celebrem considerationem, & si Couar. asserat nouam esse suique ingenij fœtum (vt & ego opinor) inueni tamen eam ante ipsum adductam à Doctore haud minus celebri Sebast. Napod. in d. cõsuet. si moriatur vers. & omnia nu. 118. & 120. nec peritus incognitã, & omissam à Paul. Cast. cons. 164. in causa maioratus Don Petri afan de Ribera Hispalens. in 6. col. vers. ad secundum respondetur.

Nec obst. tex. in d. §. si libertus, quia omittẽ-
30 do † varias solutiones à Doctoribus relatas, ibi meritò coucludit Iurisc. nepotes non admittendos, ex quo materia de qua agebatur suadebat proximos tantùm esse filios, cùm non tractetur de succedendo auo, vel alteri ascendenti, nec transuersali in casibus permissis. i. referendis, sed tantùm de succedẽdo liberto, qui non est neque ascendens, neque transuersalis, vt
e cessent insomnia aliquorum,[e] qui fauore libertatis id esse, asserebãt ne libertus cogatur habere plures patronos, hoc. n. in consideratione nõ habetur, vt in §. sequenti ibi, *Si autem ex duobus patronis alter vnum filium alter duos re-*
f *liquißet, dixi viriles inter eos partes fieri.*[f]

D Nec pro

Nec pro hac parte nepotum antiqua etiam deficiunt exempla, nam Plutarch. in vita Li-
31 curgi ſcribit, cum † Eunomus Lacedemoniorum Rex duos filios haberet Polidettem, & Licurgum, Polidettes autem nullo filio ſuperſtite deceſſiſſet, atq; ob eam cauſam Eunomo mortuo Regni hæreditas Licurgo delata fuiſſet, regnaſſetq; menſes circiter octo, poſt cùm Polidettis vidua filium peperiſſet Licurgum
g ei coronam ceſſiſſe [g] Pauſanias quoquè lib. 3.
32 ſcribit Cleomene † Lacedemoniorum Rege mortuo, litem de Regni hæreditate poſitam inter Areum ex Acrotato primo filio demortuo cepotem, & Cleomenem ſecundum filium ipſius Arei patruum, Senatum autē Areo Re-
h gnum adiudicaſſe, [h] & multa alia per Doct. afferuntur exempla, quæ breuitatis cauſa non refero.

Et ad cōtraria relata ſolutiones afferuntur,
33 quia quod attinet ad Primū† de Sācio Prælato Alfonſo filio ex Ferdinādo primo genito, plura pro ſolutione ſunt aduertenda. Nàm vltra ꝙ vt idem Stephan. Garib. lib. 13. c. 14. 15. & 16. refert tunc in Hiſpania lex aliqua non extabat hoc determinans, niſi poſtmodum à Ferdinādo, & Eliſabetha Regibus lata, vt ex l. 40. Tau. non omnes Regni Caſtellæ, & legionis vniuerſitates iurauerunt Sancio vt futuro Regi, & quæ iuramentum præſtiterunt, id potius

vi, &

vi, & metu, quam sponte fecerunt, erat. n. Sancius moribus superbus & ferox, vnde ei cognomen el Brauo, & vt refert Ric. lib. 3. Hispan. quatuor hominum millia trucidari iussit, quod in tumultu quodam Alfonsum nepotem Regem appellassent, eo adeo vt ausus fuerit non modo subditos cogere ad iurandum ei, vt Principi, & futuro successori, sed insurgere aduersus patrem, & ipsum expellere à Regno, quinimò (quod iniquius) eũdem parentem per iudices ab eo electos solemni sententia priuatum à iure Regni declarauit, quam Regni priuationem euenisse credendum est Alfonso Regi ob iniustitiam, quam prius exercuit in Alfonsum nepotem, vnde postea & idem met Alfonsus consciẽtię stimulo agitatus, voluit à principio Regnũ Ioannense nepoti ex primo genito concedere, sed renuit Sancius, & impugnauit, inde verò crescente Sancij impietate Alfonsus idem in anno 1283. Sancium eundem filium à successione Regni priuatum declarauit, absoluẽs cunctos subditos à fidelitate eidem, vt Principi promissa, & publica sententia reliquit maledictum, confirmauitq; hoc vltimis suis tabulis die 8. Nouembris 1283. in quibus declarauit nepotem ex primo genito Regni successorem.

34 Ad secundum verò † de sententia Pontificia respondetur cum Baldo, qui dixit quòd sedes Apostolica in illa ferenda sentẽtia in fauorem

patrui, potissimum subditorum huius Regni beneficio prospexerat, Carolus quidem Numbertus in Vngheria degebat, vnde malè poterat hos subditos existẽtes in Italia regere, Robertus verò præsens erat, tũ ille iam erat Rex, & sic Regno vno contentus esse debuerat, & potuerat, Robertus verò vixisset Regni dignissimus, erat enim Salomon alter inferendis sententijs, quod & confirmant eius imagines, & picturæ antiquissimæ quarum ad pedes lupus, & agnus adstabant, vnde non mirum si postea effectus Rex in iudicando contrarium decidit eius quod in persona sua iudicatum fuerat, adiudicando Comitatum Sancti Seuerini nepoti cuidam excluso patruo, prout retulit Barbat. consil. 10. vol. 2. subdens Robertum Regem aliud iussisse, vt iudicem, aliud voluisse vt partem, hocque idem dixit Bald. in l. si viua. C. de bon. mater. & in l. liberti libertæq; col. 5. vers. sed dubitatur, Pontificem inquiens in illa sententia fuisse magis partialem, quàm Apostoli-
i cum.[i]

Et pro hac vltima, & vera opinione in fauo-
35 rem nepotis non defuerunt Doctores † haud quidem prioribus siuè numero, siuè authoritate inferiores, Oldrad. Alex. Ioan. Andr. Abb. Castr. Aretin. & Barbat. asserens cons. 10. Doctores hanc opinionem tenentes maiores cęteris esse, numero, pondere, & mensura, Ioannes

Fabr.

Fabr. Soc. Felin. & alij, quos retulit Cirier. vbi ſupra.

Hæcque omnia ſint reſpectu primi puncti in ſubgreſſionis materia, de quo caſus præſens noſter non eſt, ſed in ſecundo caſu principali de ſucceſſione tranſuerſalium, cum quis moritur ſine filijs, & ſine deſcendẽtibus ex ſemine ſuo, relictis tantum filijs fratris, quos lex tranſuerſales appellat, tunc quidem aliter ſe
36 habet ſubingreſſionis materia † ex legum, & communium iurium diſpoſitione, nam indubitata res eſt, in huiuſmodi caſu ſubingreſſionẽ non admitti, imò expreſsè prohiberi ex l. lege duodecim tabularum C. de legit. hæred. & in authen. poſt fratres la 2. C. eod. & in §. ſi plures inſtitu. de legit. agnat. ſucceſ. in quibus iuribus deciſum eſt inter collaterales in ſtirpes non dari ſucceſſionem, ſcilicet per repreſentationem, ſed in capita, quod omnes eiuſdem gradus ſiue maſculi, ſiue ſint fœminæ ex eadem tamẽ linea, ſeu ſtipite deriuantes pro æquali portione ſuccedant.

At non inficiamur inter Collaterales eoſdẽ, adhuc duos eſſe caſus in quibus ſucceſſio datur ſubingreſſionis beneficio ab Imper. Iuſtin. in ſuis nouellis admiſſos, & hi ſunt, cum quidã
37 † moritur ſine filijs relicto tantùm ex vna fratre, ex altera verò filio ſeu filijs fratris alterius præmortui, tunc enim filij illi nepotes vltimò

morien-

morientis possunt subingredi personam patris,
& concurrere ad eandem patrui vltimo loco
mortui successionem. Cum altero patruo vi-
uente in stirpes, videlicet pro ea parte quam
pater eorum si vixisset esset habiturus, diuiden
da inter omnes ipsos in auth. de hæred. ab inte-
stat. §. si igitur defunctus ad exemplum diuini
iuris quod ius istud representationis nõ modo
probauit, sed & fratrum filios fratres appella-
uit, sic. n. Abrahã cum bona diuiderentur inter
se & Loth addit hæc verba *frater enim meus
est*. Et hoc idem institutum fuit in successio-
k ne feudorum in cap. 1. de grad. succes. in feud.[k]
38 Item & alter casus cùm† in successione defun
cti eius patruus, & fratris filius concurrit, hoc
enim etiam casu, & si omnes sint in tertio gra-
du nepos tamen patris personam representan-
do excludet patruũ defuncti ex subingressio-
nis beneficio in §. illud palã eiusdem Auth. his
39 tamen casibus postpositis † non reperitur in
iure alter admissus, vt remotior gradu cũ pro-
ximiori concurrat, & sic aiunt Doct. textum
præfatum esse iuris communis correctorium,
40 & priuilegium, quod extendi † non possit de
l casu ad casum [l] vnde exempli gratia in quoli-
bet alio casu, si quis morietur sine filijs relicto
patruo, & filio alterius patrui eius patrueli, sub
ingressio patrueli non daretur, sed patruus de
iure succederet, iuxta textum in l. auunculo

C.com-

m C.comm. de succes. [m] & dixit Napod. in cons. si quis, vel si qua in glos. j. magna vers. in collateralibus verò num. 136. & sequen.

Et in casu nostro cùm concurrunt duo ne-
41 potes † ad successionẽ Chij, vt erit morte subsequenda Serenissimi Regis Portugalliæ Henrici nunc viuentis, vel in casu fortiori cùm con currunt dos tios segundos ad successionem de vn sobrino secundo, vt fuit morte sequuta Serenissimi Regis Sebastiani, in his duobus casibus, & in ipsorum quolibet, remanet benè probatum subingressionem non dari, cùm lex aliqua hoc non constituat, imò contrarium dispositum reperimus in allegata l. lege duodecim tabularum cùm concord.

Non ignoro glossæ sententiam fuisse, quòd
42 concurrẽtibus † simul ex vna duobus vel pluribus, ex altera vno vel etiam pluribus simul inter se patruelibus nepotibus ex fratribus ad successionem communis patrui, nullo alio superstite patruo, tũc succesſio esse etiam debeat
n in stirpes, & non in capita, [n] vt sic quilibet succedat repraesentando personam patris non suã, & vnius præmortui locum suppleat, ac simul tantum auferãt, quantũ is cuius in locum omnes subrogantur succesſione tulisset, ita vt in effectu semper filij fratrum ipsum patrem repræsentent, etiam quando soli ipsi inter ipsos non modo quãdo cum eorum, vel defuncti pa-

truo

truo concurrunt, quam glossæ opinionem sequuti sunt Bart. in l. post consanguineos §. hæreditas.ff.de suis, & legitim. & in cons.173. in eandem iuisse sententiam referens Dyn. Cyn. & Iacob. de Arena, & Accursij consilium se vidisse, Iacob.de Beluis. Bellapert. Gugliel.de Cun Francisc.de Ranpon. Ioan. Fabr. & alij, quos cumulāt Tiraquel.& Maturin. Montan. in repet.d.auth.in §.si igitur vers.adsunt multo plures, & testatur de communi Conrad. Lag. in method. iur. ciuil. par. 2. c.59. numero 35. folio 280.

Sed magis cōmunis aduersa emersit opinio temporibus nostris ex Armenopulo, & Azone, quem olim sequuti etiã fuerunt omnes Doctores antè glossam, vt testatur Bal. in c. 1. de natur. succes. feud. Iacob. Butrig. Odoffred. Alberic. Bald. & Salic. in auth. cessante affirmantes hanc magis communem sentētiam esse, ꝙ patrueles isti patruo successuri in capita succedere debeant & non in stirpes, nulla considerata patrum representatione, cum alijs cumulatis per Tiraquel. & Montan.

Probat hoc clarè Iustin. nouella in auth. de hæred. ab intest. ven. coll.9. in §. si igitur ver. huiusmodi, cum.n. Imperat. fratrũ filios cũ defuncti fratre superstite concurrentes singulari beneficio per representationem patrum ad successionem admiserit, *Huiusmodi verò* inquit

priuile-

priuilegiũ in hoc ordine cognationis solis præbemus fratrum masculorum, & fœminarum filijs, et filiabus, vt in suorum parentũ iura succedant nulli alij personæ ex hoc ordine venienti hoc ius largimur, sed et ipsis fratrum filijs tunc hoc beneficium concedimus, quando cum proprijs vocantur Chijs masculis, et fœminis, siue paterni, siue materni sint. cum quo concordat Pragmatica, quam Iustineaneas leges compilando Michaelis Duce
o Imperatoris iussu edidit Michael Attaliata ° proconsul & Iudex in c. 41. ibi. *Huiusmodi verò priuilegium in eodem cognationis ordine solis fratrum sororumq; filijs, aut filiabus damus, vt in parentum suorum iura succedant, quippe nulli prorsus aliæ personæ, quæ hoc ordine venit hoc ius, concedimus*, & inferius Iustinianus *quandoquidem fratris, & sororis filijs tale priuilegium dedimus, vt in proprium parentum succedentes locum, soli in tertio cõstituti gradu cũ his, qui in secũdo gradu sunt, vocentur*, quæ verba præcisa, *solum omninò tunc*, cum prægnanter præcidant, omnem detorsionem, omnem extensionem abnegant.

Nec obst. vers. illud palam, quem pro Accursio omnes ponderant, in quo præponuntur

E filij

filij fratris defuncti Tijs eiusdem defuncti, qui in tertio sunt gradu constituti vt supra retulimus, nam † etiam hoc casu representant, & ex
44 nouo priuilegio ad alterius exclusionem veniunt, & illud palam esse dicit Iustinianus nõ quia hoc casu absque representatione excluderetur patruus, quod sit in ordine minus fauorabili lateralium, quàm filij fratris, qui sunt de Collateralibus inferioribus, cùm illi sint de superioribus, vt aliqui dicunt ex glossa iunct.
p tex. inst. de success. cognat. nulla enim [p] lege probari potest nequè codicis, neque pandectarum, quod descẽdentes laterales in pari gradu cum ascendẽtibus lateralibus vspiam illos excludant, imò in §. si verò neque fratres eiusdem auth. clarè contrarium deciditur ibi *ad hareditatem vocamus secundum vnius cuiusque gradus prarogatiuam, vt viciniores gradu ipsi reliquis praponantur, si autem plurimi eiusdem gradus inueniantur secundum personarũ numerũ inter eos hareditas diuidatur,* Sed palam dicit esse, idest aperta, & clara ratione ad istum casum de nouo etiam in representatione, includendum motum esse, vt quia iniustum videatur dum concurrunt cum his, qui sunt in citeriori gradu, non eodem beneficio excludãt eos, qui sunt in vlteriori, vt deduxisse etiam videtur Irner. in trãslatione auth. post

fratres

fratres C.de suis, & legit. ibi, *hi autem fratrũ filij cùm pares sint defuncti fratribus praeferũtur absquè dubio eiusdem defuncti patruis, et alijs similibus*, & clarius etiam ex Attaliata vbi supra colligitur, qui cum solis his qui sunt in tertio gradu concurrentibus cum his, qui sunt in secundo constituti, priuilegiũ concedi dicat, statim manifestum esse dicit excludere illos, qui in tertio sunt gradu cõstituti ibi, *quando igitur fratris sororisq; liberis tale priuilegium tribuimus, vt in locum parentum succedentes licet tertij gradus existant, soli cum hijs, qui in primo secundovè gradu sunt ad successionem vocentur. hoc sanè manifestum est eos patruis defuncti maribus, atque fœminis paterno, maternovè genere prognatis praeferri, quamuis ij tertium similiter cognationis gradum obtineat*.

Minus obstat vers. si verò neque fratres, vbi subdit Iustinianus vocari cognatos hac conditione si defunctus neque fratres, neque fratrũ filios reliquerit, quasi fratrum filij etiam soli ex his verbis per representationem admittantur;
15 † nam addit Imperator, *vt diximus* & hac adiectione de filijs fratrum omnem substulit dubitationem, demonstrat enim se non loqui de his separatim inter se & solis succedẽtibus, sed

ſuccedẽtibus vnà & coniunctim cum fratribus defuncti, nam de illis hactenus dixerat, vt eos vocaret ſolum cum defuncti fratribus.

Et demùm non obſtat vltimum quo vtitur
46 Bartolus argumentũ, quod ſecundum † Azonis ſententiam, cùm priuilegium illud detur ſolum in caſu concurrentiæ cum patruo, dum caſus ſuccederet quo quis decederet relicto fratre, & filijs ex duobus fratribus, ſuccederent illi reſpectu patrui in ſtirpes ex quo eorum patruus tertiam integram partem haberet, & inter eos in capita, cùm tamen contrarium ſtatuat Imperator, vt etiam eo caſu inter eos ſuccedant in ſtirpes, & conſequentiam deducit Bart. ex l. qui complures. ff. de vulg. & pupil. ſubſt. vbi in caſu quo teſtator quatuor hęredes inſtituerit pro diuerſis inæqualibus portionibus, ac vni ipſorum tantum vulgariter ſubſtituerit, & Titium, & tres reliquos cohæredes, cùm caſus ſubſtitutionis euenerit, ſuccedet Titius pro numero perſonarum pro integra quarta parte, & tres reliqui cohæredes pro portionibus hæreditarijs; nam omittendo varias per Doctores adductas ſolutiones, reſpondetur nõ ideo cohæredes ibi pro hæreditarijs portionibus ſuccedere, quia Titius adiunctus fuit ita ꝙ pro numero perſonarum ſucceſſiſſent ſi Titius ſubſtitutus non eſſet, nam nulli dubium eſt qđ eadẽ ratione pro hæreditarijs portionibus ſucceſſiſ-

ceſſiſ-

cessissent,& si de Titio nulla mentio facta fuisset, ex illa generali decisionis ratione, quam ibi glossa ponit in ver.hęreditarias,quod videatur testator easdem partes quas in institutione, repetijsse in substitutione ex l. si plures eod. tit. vnde Bald. ibi notat ꝙ disiuncti in institutione intelligantur disiuncti in substitutione, quod non est in casu nostro, vbi propter illum concursum cum patruo succedũt nepotes ex persona eorum patris, qui si patruus nullus con-
q curreret possent ex propria ꝑsona succedere.[q]

Vera ergo est opinio, tunc solum representationis beneficiũ fratrum filijs concessisse Iustinianum, quando concurrunt cum proprijs
47 Tijs,& non aliter,† ea enim benignitatis ratio, quæ illum ad istud nouum ius instituendũ induxit,vt pars aliqua miseris propinquis concederetur, qui antea nullam habebant, in hoc altero casu non militat,nam antiquo iure prospectum illis fuerat,aditusque ad hęreditatem pa-
r trui æquè vt alijs patebat in capita,[r] l.2.§.hæreditas.ff.de suis,& legit.hæred.ibi *Et si plures sint eiusdem gradus omnibus competit, scilicet vtputa si duos fratres habui, vel duos patruos, vnus ex his vnum filium, alius duos reliquit, hæreditas mea in tres partes diuidetur,*
48 imò etiam Iustinianeo † iure illi in capita succedebant antè nouellam, vt in §.non solum instit.de leg.agn. succ. & clarius declarat Theophilus

f philus[f] inst. eod tit. §. his ità ibi. *Verum hodie ex his, quæ à Principe nostro inuenta sunt ipsa filio fratris præferetur ius agnate habens ex constitutione, quod autem dicitur in capite, sic intelligendum est, veluti euenit vt intestatus moreret relictis fratris, et sororis iam tunc mortuorum filijs, sed fratris quidem erant tres, aut quatuor, sororis autem duo, aut vnus, non est dicendum filios sororis dimidiam partem, et filios fratris alteram dimidiam accepturos, verum in capita fiet diuisio, & fratris filij cum quatuor sint, quatuor partes habebunt, sororis autem duas*, vnde improuidẽs fuisset Imperator eos vestire, qui non erant nudi, vulneribus mederi cùm sani essent, baculo & tibiccine eos substentare, qui ambulare proprijs viribus potuerant; Item, & alium adiunctum esse casum, per eundem Iustinianum Imperatorem, quando cum defuncti patruis fratris filij concurrant, quia cum per nouum illũ supra relatum casum illi concurrant cum fratre defuncti, iniustum videbatur Imperat. non etiã defuncti patruos excluderent in tertio gradu constitutos, qui à fratribus illis absque dubio fuissent exclusi vt supra diximus.

Aliæ autem rationes fusius per Doctores allegantur ab antiquioribus feudistis Iacob. Ar-

diz in

diz.in tit.de succeſſ.feud.Iacob de Beluiſ.in c. 1.de nat.ſucc. feud.& à modernioribus Vdalric. Zaſ. lib.1.reſp.7.& lib.1. conſ.4.qui refert
49 eo patrocinante† ſic deciſum per Carolum V. Imper.in conuētu ordinum ſpire in anno 1529.

Addo & de hoc extare legem particularem cōditam per Regem Flauium Recaredum ex
50 Gothis † Hiſpaniæ Regem qui Tholeti regnabant, ſitam in tit.2.l.8.lib.4. qui olim liber iudicum hodie fuero Iuzgo nuncupatur ibi (*Si aquelque morre nò ha hermanos, nen hermanas, mas adun hermano, ò ſobrino, e d'otras hermanas ha mochos, todos los ſobrinos, deuen partir egualmiente ſu buena por cabeças el Rey Don Flauio Reſcindo fizo eſta ley,*) qui regnauit de anno 586.fuit fide prius, & pace pręclarus, Eccleſiam Toletanam fundauit, & ab eo communis & recepta ſcribentium ſententia eſt, recta linea deſcendere Hiſpaniæ Reges à Pelagio vſque ad Regem noſtrum Philippum, vt narrat Alphonſus de Villadiego in eius Chronica Regum Gothorum.

Nec eſt magnifacienda authoritas gloſſę, vt quæ non ſolum textibus vt ſupra demonſtra-
51 uimus, ſed ſibi ipſi diſſidet, † nam quamuis alibi contra Azonem tenuerit, tamen inſt.de leg. agn. ſucceſ.§.hoc etiam eius doctrinam amplectitur, quo nomine tanquàm teſtis varius quid

fidei

fidei habeat facilè iudicari poteſt (inquit Iacob. Spieg. in lexic. in ver. in capita) qui etiam aduertit ꝙ legendo Azonem, conſulendo ab eo receſſit, vt dicit Bar. vbi ſupra, quæ variatio quid notet nutu intelligitur, nõ enim ignoramus in conſilijs ineſſe quęſtum & lucrum, ſic
52 & Bal. † quamuis pro gloſſæ opinione aliquando conſuluiſſet, tamen in d. auth. ceſſante, ab ea receſſit, *Ego timens*, inquit, *recedere à gloſſis in conſulendo etiam conſului ſecũdum gloſſas, modo videtur mihi quòd opinio Azonis, & ſequacium ſit magis conſona litera, et natura*, & Andreas Barb. doctiſſimus Iuriſcon-
53 ſultus † cum etiam pro Accurſij opinione conſuluiſſet, tamen in ſuis additionibus quas ad Baldũ in d. auth. ceſſante forte ſine lucro ſcripſit, poſt recitatam Salyceti doctrinam, rem eã cogitandam reliquit.

Quod ſi Azonis opinio locum habet in bonis allodialibus, & diuiſionem patiẽtibus, mul-
54 to magis in indiuiſibilibus procedet, † & in ijs in quibus vnus tantùm ſucceſſor eſſe debebit, vt in feudis, & Regnis, quæ primogenito conferuntur; hocq; duplici ratione, & prima, quia vbi primogenitura ineſt perneceſſe ſubſequitur prælatio vnius & excluſio cæterorum, vnde Doctores multi qui tenuerunt inter patrueles ſubingreſſionem admitti etiam quando cũ patruo non concurrunt, illam tamen admitti

nega-

negarunt casu quo propter illam fieret prælatio vnius, & exclusio alterius, nam tunc vt in casu odioso restrinxerunt se ad regulam legis mandantis inter Collaterales subingressionem non admitti; secūda quia si inter descendentes in quibus lex subingressionem concessit indistinctè vsquè ad infinitum, cùm sumus in casu primogenituræ, & successionis Regni, tanta exorta fuit inter Doctores altercatio, & contrarietas an nepos subingredi possit parentis personam ad excludendum patruum, vt supra retulimus, quanto magis iure quidem substineri poterit inter transuersales in quibus lex subingressionem eandem expressè prohibuit, & vetauit, qua valida ratione compulsi Docto-
55 res quidam affirmarunt † etiam in casu illo quo inter Collaterales (nepote scilicet concurrente cum altero patruo ad successionem patrui) subingressio de iure admittitur, si tunc de primogenitura agendum sit, locum tunc non dari subingressioni, quia iura voluerint nepotē patruo æquare, non præferre, Afflict. in c. 1. de grad. succ. in feud. n. 18. & in c. omnes filij si de feud. defunct. milit. in quæst. quam ponit n. 11. & decidit num. 31. Anton. de Butr. cons. 48. & antè eos Andr. de Isern. in const. Reg. incip. vt de successionibus, & quàmuis alij communiter
56 contrarium teneant. Couar † pract. quæst. c. 38. nu. 10. vers. 3. ad intellectum sequens Soc-

cin. in conſ. poſito in lecturis poſt titul. quis & à quo appel. & Tiraquel. de primog. q.41. tamen extrà hunc caſum concurrentiæ nepotis cum patruo, & in quolibet alio, & ſic in caſu noſtro, nec Couar. nec Soccin. nec Tiraqu. nec alius qui ſcripta reliquit affirmauit admiſſa primogenitura inter Collaterales dari ſubin-
57 greſſionem, & ratio eſt manifeſta, † quia nõ poteſt repreſentare nepos ipſe primogenituram, quam eius pater non habuit, ille enim nunquã fuit genitus, neque primogenitus, neq; primogenitura vnquam potitus fuit, ita ſingulariter ad hoc propoſitum dixit, vir mihi ſemper admirabilis Napod. in ſepius alleg. cõſuet. ſi moriatur. ver. & omnia in gloſ in ver. ex maſculis num. 120. quia vbi non adeſt ſimplum, nec poteſt adeſſe compoſitum l. ſi tibi. ff. de opti. leg. Affl. in d. c. omnes ſi de feud. defun. mil. fuer. controu.

Ex quibus nulla alia remanet meo iudicio in hoc articulo diſputatio, cum enim Rex noſter
58 † nepos ſit, & in eodem gradu fœmina Duciſſa Bregantiæ, & repreſentatio non ſit admiſſa, clarè remanet pro Rege noſtro euidentiſſimũ ius ad Regni Portugalliæ ſucceſſionem.

Niſi demum diceretur Illuſtriſſimam Du-
59 ciſſam † Bregantiæ vti ex maſculo deſcendentem præferendam, Philippum verò Regem noſtrum vti ex fœmina poſtponendum.

Quæ ta-

Quæ tamen non obſtant, nam ſuppoſito ex ſupradictis hoc in ratione ſubingreſſionis fundari non poſſe, aut hoc aſſeritur ſupponendo quòd Rex noſter cognatus ſit vti ex fœmina proueniens, Illuſtriſs. verò Duciſſa agnatus vti ex maſculo; aut qnia excluſa Sereniſſima Iſabella Imperatrice vt fœmina, excluſus videatur ex ea deſcendens, ex regula illa vulgata, ꝙ infecta primitiua, inficitur deriuatiua.

60 Et quò ad primum reſpondetur † falſum eſſe prçſuppoſitum, nam iuxta poſteriores Iuſti. Imper leges agnatus tàm eſt ex fœmina, quàm ex maſculo natus, ſi de vno eodemque ſtipite, vterque proueniet ſublata in omnibus agnationis, & cognationis differentia, tex. eſt in d.l. lege duodecim tabularum, & in d. §. cæterum ver. nouero in fi. de legit. agnat ſucc. dixit Bal. in d. auth. ceſſante, & firmauit Napodan. in d. conſ. ſi moriatur verſ. & omnia in prima gloſſa. Tùm etiam quia ſi concederetur à nobis Regem noſtrum, vt ex fœmina natum cognatum dici, eadem ratione ex altera parte concedendum eſſet Illuſtriſs. Duciſſam cognatam etiam eſſe vti fœminam, nam ſi Sereniſſimæ Imperatrici non profuiſſet eſſe filiam Emanuelis Regis, nec proderit Illuſtriſs. Duciſſæ natam ſe filiam Odoardi Infantis Portugalliç, & ſic vterque cognatus appellandus eſſet, & ipſa Duciſſa & Rex noſter, licèt re vera & illa, & hic agna-

tus sit censendus.

61 Quò ad secundum animaduertitur † tùnc demùm infectam dici primitiuam, cùm fœmina in totum, & penitus à successione excluditur, vt in feudis inspecto iure communi feudorum, tùnc enim filius ex ipsa descẽdens vti deriuatiua, & si masculus, infectus putaretur, ita Andr. de Iser. in c. 1. §. & quia de his qui feud. dar. poss. & in c. 1. de eo qui sibi vel hæred. suis masc. & ità procedit decisio Bart. in l. si liberorum. ff. de verb. signif. at cùm fœmina habilis est ad succedendum, vt in casu nostro, sed tantummodò excluditur à masculo in eodem gradu sistente, tùnc dici non potest infecta primitiua, & filius ex ea proueniens succedet, licèt ipsa minimè ex casu successerit, ita singulariter Napod. in d. cons. si moriatur ver. & omnia in prima glossa, vbi loquens in terminis constitutionis huius Regni fœminas ad successionem feudorum admittentis, cùm qualitate tamen

u quòd masculi præferantur [u] non obstante communi lege feudorum eas penitùs excludente dicit hæc verba *nepos ex filia, quæ poterat in feudo succedere virtute constitutionis Regni, admittitur sicut eius mater non ex sexu matris, sed quia illa non fuit exclusa, & per consequens nec eius filius, sexus enim fœmineus non est omnimodo exclusus vt inhabi-*

lis nisi

lis nisi quando concurrit cum masculo, quia tunc masculus sibi præfertur, et fœmina tunc non repellitur, vt omninò et indistinctè inhabilis, sed vt minus habilis, quàm masculus cum quo concurrit, dixitq; ad hoc Math. de Affl.in c.1.de eo qui sibi,& hæred. suis mascul. authoritatem Napodani tãtam esse,quòd opinioni suæ aduersari esset ponere os in cęlum; Exclusio igitur fęminarum à regnando con-
62 ditionata,ad tempus,& ob causam est,† cessante igitur conditione illa, tempore & causa,videlicet cùm masculi deficiũt, cessat & ipsa exclusio,nam (vt dixit Bal.) amoto impedimento per obitum masculorum ipsa amotio impedimenti retrofingit impedimentum nunquam fuisse, suspendit etenim existẽtia masculorum non priuat, porro aliud est suspendere, aliud est tollere l.hæreditas §.1.ff.de hæred. instit.& iura habentia causam ad tempus ex tempore pereunt cap.cum bone de ętat.& qualit.& exclusio temporalis ad perpetuam trahi non potest l.epistola §. fin. ff. de pact. pro vt hæc omnia refert Anchar. cons.339.num.9.

Tandẽ hocius Regis nostri tot rationibus, & legibus communitum adiuuatur etiam exẽ-
53 plis, nam † in anno 1411. Martino Aragoniæ Rege sine prole defuncto, cum ad successionẽ inter alios plures concurrerent Violanta fratris fi-

tris filia, & Ferdinãdus sororis filius, & magna fuisset super eorum successione disputatio inter Doctores, inter quos Petrus de Anchar. Doctor tùnc temporis Illustris pro Violanta pręfata consuluit multis rationibus, & iuribus pro ea adductis in d. cons. 339. demum electis nouem sapientibus à tribus Regnis coronæ Aragonensis, sententia cessit in fauorem Ferdinandi filij ex sorore, qui fuit ad Regnũ assumptus, quæ sentẽtia (vt refert Marineus Siculus alijque illius Regni scriptores) adeo fuit iusta reputata, vt lata à Spiritu sancto crederetur.

Quæ omnia (vt diximus) procedunt in successione euentura Serenissimi Regis Henrici nùnc viuentis, quòd si successionem iam euentam Sebastiani Regis consideremus multo for-
64 tius † locum vendicabunt, nam eo casu cõcurrẽtibus vt supra diximus duobus magnis chijs vtrisque in quarto gradu sistentibus, ad communis nepotis successionem, decisio resultat indubitabilis in virilis sexus beneficium, nullo existente Doctore, qui ausus fuerit neq; disputare tali casu admittendam esse subingressionem, nulla etiam existente lege, vel consuetudine ne quidem barbara, quæ hoc disposuerit.

Nec dicatur de successione Sebastiani Regis non posse tractari, quia illi successit Henricus, de cuius successione agendum erit, nam firmandum censemus quòd licet Sanctissimus

† Domi-

65 † Dominus noster Gregorius XIII. Summus Pontifex habilitauerit Henricum Cardinalem vt in Regno succederet ad quod sine illa habilitatione non fuisset vocatus per ea, quæ dicit Bald. in cap. cum in magistrū de elect. & And. de Isern. cęteriq; Doctores in c. 1. de milit. vaxal. qui arma bell. depos. & ipsum exemerit ab infamia apostalię cum qua Regnum aliamque quamcumq; dignitatem obtinere non valuisset, vt ponderauit Aluarot. in d. c. 1. de mil. vasal. (vnde in casu simili superius narrato successionis ad Regnum Neapolis inter Robertū patruum, Carolumque Numbertum nepotē, non fuit actum de Ludouico Episcopo Roberti fratre natu maiore) tamen huiusmodi dispēsatio de iure non parauit præiudicium iuribus iam à Rege nostro quæsitis tunc in illa temporis instantia, qua obijt Rex Sebastianus, prout in simili casu dixit Bartholomæus de Capua insignis Doctor noster regnicola in cons. Regni vt de successionibus in princ. ibi, *quæro consuetudo est in Regno quòd primogenitus succedat legitimus modo natus est quidam nō legitimus, deinde natus est alter legitimus, deinde legitimatus est, qui primò natus est non legitimus, quæritur quis debet succedere, dic quòd ille in quo primò hæc duo concurrunt simul, quia est primò natus legitimus, et ità seruatur,*

uatur, arg. l. quoties C. de rei vend. in qua le-
66 ge excitarunt quæstionem † hanc omnes Doctores Butr. Bal. Paul. Salyc. & Ias. omnesque vnanimiter tenuerunt, q̀ si Regis primogenitus habilis non sit tempore mortis Regis eiusdem, licèt postea habilis effectus fuerit, non præfertur secundo genito, qui reperitur primò habilis tēpore mortis præfatæ, & successionis ad Regnum, nam habilitatio subsequens iuri iam quæsito obesse non debet, confirmat Tira-
x quell. de primogen. quæst. 38. nu. 8. per totum x quòd multò fauorabilius firmandum erit in iu-
67 re tuendo Regis optimi † maximi, vnici defensoris Catholicæ Religionis, & Sanctæ Matris Ecclesiæ propugnaculi. Et ità iuris esse censeo. Anibal Moles in Tribunali Regiæ Cameræ Præsidens de Anno 1579.

ADDITIONES.

a *Vt enim Corona, sic Regnum si pluribus diuidatur vim penitus, ac nomen amittit, de cuius dicti veritate vide quos cumulant Petr. Cened. in collect. ad decret. in d. Can. in apibus, Francis. Zoann de prima. primog. c. 1. & in repet. l. vt vim. ff. de ius. & iur. quibus addo Petr. Greg. in syntag. iur. lib. . . . c. 15. ex num. 24. in syntax. art. mirab. lib. 21. de polit. c. 4. & in tract. de repub. lib. 5. c. 3. 4. Iust. lips. lib. 2. polit. c. 4. Andeg. lib. 6. de repub. c. 5. & Ioan. Cas. lib. 3. c. 7. fol. 261.*

b *Alia refert exempla Gugliel. Barcl. de Reg. & regal. potest. lib. 3. c. 3. fol. 119. & multa mala, quæ successerunt alicubi ex*

cubi ex immutatione successionis Regni à primogenitis enumerat Petr. Greg. de Repub. lib. 7. c. 9.

c *Quæstionem hanc præter cæteros, quos cumulant Tiraquell. Leopold. Hackel. in quæst. Illust. 18. Thes. 5. lit. B. Blas. Flor. de Mena in add. ad Gamm. decis. Lusitan. 174. & Henrich. Rosenth. in synops. feudal. vol. 1. c. 7. concl. 26. fol. 451. num. 12. fusè tractarunt moder. Gall. quæst. Illus. c. 3. Renat. Chop. de doman. Franc. li. 2. tit. 12. Iacob. Bere. cons. 134. Gonsal. Mend. lib. 3. diuers. arg. iur. c. 7. Auendan. ad l. Taur. 40. glos. 8. Petr. Greg. de republ. lib. 7. c. 18. & Andeg. lib. 6. c. 5.*

d *Scribit Iustin. lib. 23. Agatoclem Regem Siciliæ in morbum incidisse, & in desperationem salutis, bellum inter filium & nepotem ortum videns, eius Regnum tanquàm iam mortui vindicantes.*

e *Ita cum Alexand. Imm. & alijs obseruauit Roland. cons. 68. num. 51. vol. 1.*

f *Verior, & magis communis est opinio, quod etiam quando vocantur proximiores filius ingrediatur locum patris, vt ex multis ad partem relatis cum Baldo confirmat Angel. Matteac. de leg. & fideicom. par. 2. c. 6. nu. 12. ibi* ego verò longè veriorem existimaui Baldi opinionem, quia nepos in ordine succedendi est in eodem proximiori gradu, quo ipse patruus ita lege statuente, *& latè Molin. de primog. lib. 3. c. 8. ex num. 11. Gutierr. pract. lib. 3. q. 66. num. 36. & 37. & q. 69. num. 18. 19. & 59. Auend. ad l. 40. Taur. glos. 2. num. 21. vbi veriorem hanc opinionem appellat, & omninò tenendam, & huic sententiæ magis etiam videtur accedere Hieron. Zauall. pract. com. q. 197. in fi. c. & multos alios cumulat Turret. cons. 38. vol. 1. num. 8.*

g *Laudat casum Stephan Forcat. in comm. de feud. c. 6. num. 9. fol. 204.*

h *Decisionem comprobat doctissimus Petr. Aerod. rer. ab omn. antiq. iudic. lib. 5. tit. 14. & multa exempla in vtriusque*

opinionis confirmationem referunt ferè omnes allegati præcipuè Petr. Greg. Chopp. Forcat. moder. Gall. & Andegau. quibus addo Menoch. vol. 3. consf. 211. num. 3. sed præcipuè notanda sunt quæ in hoc eodem Lusitaniæ Regno euenerunt, Ioannes enim Ferdinandi filius, Alphonso Auo successit, Henrico patruo viuente, nec multo post Sebastianus Ioannis primogeniti filius Emanuelis Aui Regnũ excepit non autem Henricus patruus. Sed Francisc. Balduin. in §. cum filius inst. de hæred. quæ ab intest. defer. num. 9. decisionem refert Senatus Parisiensis ex qua in Aui successione filia prælata fuit nepoti ex filio, nulla admissa repræsentatione ibi Cum enim anno Dom. 1302. mortuus esset Robertus secundus Comes Arthesiensis, relicta filia Mathilde, & Roberto nepote ex filio Philippo: hicq; nepos Robertus iure sui patris defuncti fretus vellet succedere exclusa filia Mathilde: decreto siue aresto Senatus Parisiensis prohibitus est: quasi repræsentationi non esset hic locus: *sed dubia videtur decisio cum possit & alia ratio ipsius afferri, vt inferius per eundem Balduin. ibi* quanquam alio nomine indignus erat nepos ille Robertus, propterea quod falso confixerat instrumentum, quo iactabat nominatim conuentum de hoc representationis iure, &c.

i *Et Andegau. lib. 6. c. 5.* primogeniti verò filius *inquit* Rex Vnghariæ iure incertum, an gratia superatus *Bartolus autem refert in Auth. post fratres C. de legit. hæred. quòd sententiæ ratio fuit, quia Regnum Apuliæ erat Ecclesiæ Romanæ deuolutum, qua de causa non successionis iure Roberto Regnum sit adiudicatum, sed ex Domini concessione, & inuestitura, & hanc rationem inquit à se præter cæteros excogitatam, & credo quòd illam fundabat ex his quæ dicit Bald. in tit. de filijs nat. ex matr. ad morgan. cont. in vsib. feud. num. 3. quod Regnum Siciliæ taliter debeatur primogenito, quòd eo deficiente non succedat secundo genitus, sed remaneat dispositio Regni ad Pontifi-*

Pontificem, sed certè parcant Bart. & Bal. ratio est falsissima, quia scimus vere nunquam Regnum fuisse Pontifici deuolutum, & Nicol. de Vbal. de Perusio in tract. de succes. ab intest. num. 70. vt refert etiam Ias. in repet. l. quoties num. 42. C. de rei vend. valde de Baldo miratur, ex quo ipsemet Bal. in l. cum antiquioribus C. de iur. delib. refert quasdam conuentiones habitas inter Pontificem Clementem, & Carolum Regem Siciliæ de anno 1265. *quæ conuentiones, & pacta videntur contrarium sonare.*

k *Quæstionem ad partes disputat Auend. ad l. Tauri* 40. *glos.* 14. *num.* 19. *tandem hoc casu etiam in indiuiduis primogenituram admitti concludit.*

l *Fictio enim quædam est repræsentatio, quæ non nisi in casibus à Iure expressis locum habet, ponderat Didac. Spino. in specul. test. glos.* 1. *princ. num.* 44. *& seq.*

m *Comprobat idem Parlador. rer. quotidian. lib.* 2. *c.* 15. *Hipp. Rim. cons.* 526. *num.* 2. *vol.* 5. *fol.* 152.

n *Authores vtramque opinionem defendentes latè cumulant Tesaur. decis. pedem.* 162. *Andr. Facb. lib.* 6. *contr.* 3. *Ludouic. Moroz. consil.* 1. *à num.* 10. *ad* 20. *Auend. ad l. Tauri* 40. *glos.* 14. *Molin. de iust. & iur. quæst.* 164. *& Ioan. Matienz. lib.* 5. *recop. tit.* 8. *l.* 5. *glos.* 1. *concl.* 14. *nu.* 15. *Ioan. Goedd. disp. iur. par.* 2. *disp.* 24. *Thes.* 43. *Hieronym. Treutler. disp. par.* 2. *tit.* 16. *Thes.* 5. *Feder. Tilem. in disp. pandec. par.* 2. *tit.* 8. *Thes.* 19. *Leopold. Hackelm. vol.* 2. *in* 2. *disp. par.* 6. *pandect. Thes.* 29. *Henrich. Rosenthal. in synops. d. c.* 7. *concl.* 56. *num.* 9. *fol.* 552. *& Eman. mēd. vbi supra. num.* 25. *qui omnes Azonis opinionem defendunt, quam etiam comprobant Martin. Vran. Prenning. consil.* 16. *vol.* 1. *vbi disputando articulum ad partes concludit quod opinio Azonis continet meram veritatem iuris num.* 25. *mod. Gall. quæst. Illust. c.* 14. *Hugo Donell. com. iur. ciuil. lib.* 9. *c.* 4. *Matteac. de leg. & fideic. lib.* 2. *c.* 7. *Hubert. Giphan. antin. iur. feud. disp.* 5. *num.* 44. *fol.*

 115.

115. & in tract. de iur. feud. c. 12. num. 53. fol. 74. Reinuald. in Axiomatolog. iur. obiec. iur. 2. disp. 8. num. 23. de hared. fol. 218. Franc. Duar. in consf. feud. c. 9. nu. 10. Georg. Obrecht. in disp. feud. 10. num. 283. Petr. Beloius Consiliarius Tholosanus in disp. de succes. ab intest. impressa post libellum variar. iur. fol. 26. vers. Item frustrà quaritur Renat. Choppin. de morib. Paris. lib. 2. tit. 5. num. 4. fol. 232. vbi ita alias iudicatum refert in Senatu Parisiensi Francisc. Balduin. in §. hoc etiam addendum inst. de legit. agnat. succes. num. 7. qui etiam testatur de multis arrestis per Centumuiralem Curiam Parisiensem latis de quibus etiam Papon. lib. 21. arrest. 1. c. 11. 12. & 13. Imber. in Enchirid. Iur. Gall. in tit. quando succeditur in stirpes fol. 325. & Dionys. Goth. in not. ad nouel. 118. de hared. ab intest. ven. §. si igitur ver. patruo mihi Anton. Fabr. in Cod. Fabr. lib. 6. tit. 31. distinct. prima 2. vol. fol. 288. vbi ità etiam refert decisum in Senatu, & secundum eam decisum etiam fuit mensibus elapsis per S. C. Neapolitanum referente Domino Vespulo, in causa illorum de Nastaris, patrocinante doctissimo viro Io: Baptista Megliori, qui in suis allegationibus omnes alios cumulauit, vt non immeritò Petr. Heig. qui eandem Azonis comprobat sententiam in comm. super inst. lib. 3. tit. 1. de legit. succes. c. 5. de ord. succes. in 3. ord. successs. collat. num. 20. fol. 285. dicat quod illa maioribus rationibus nititur, & elegantioribus probatur authoribus, ita vt oleum, & operam perdere existimandus sit, qui contra eam disputare in animum induxerit, sed pro glossa opinione videas Sonsbec. de feud. par. 9. num. 100. Ant. Fabr. in disputat. impressa post libellum de var. nu. deb. solu. Bereng. in repet. d. Auth. num. 28. in §. relatum, & pra cæteris optimè Dominum Consiliarium Ioan. And. de Georg. in alleg. 30. quam olim primarius Aduocatus in dicta causa composuit.

o *Ioan. Leuncl. in iur. Grec. Roman. vol. 2. fol. 37.*

p Sed

p *Sed optima ratione glossæ opinio per Authorem nostrum reprobatur, & ego præter alios etiam respondeo, quòd quãuis Iustinianus ibi in secundo gradu cognatorum solum vocauerit filium & filiam consobrini vel consobrinæ, illud non est vt dixit glos. quòd hi respiciant inferius lineam transuersalem alij omnes superius, sed quia ex singulari beneficio eis placuit indulgere, quod si eadem glossæ ratione motus esset Imperator, inter sexto gradu constitutos cognatos eos etiam solos admisisset vel saltem præposuißet qui ex ordine sunt inferiori non superiori, quod non fecit; & eo magis errauit glossa, quia argumentum inducit ex l. scripto in fi. ff. vnd. lib. qui tex. loquitur de descendentibus liberis, & ascendentibus parentibus, non de Collateralibus superioribus, vel inferioribus vt est casus noster ibi* non sic parentibus liberorum, vt liberis parentum debetur hæreditas, *& si cogitares pro glossa quod argumentum ex his verbis non induxerit, sed ex sequentibus ibi* parentes ad bona liberorum ratio miserationis admittit liberos naturæ simul, & parentum commune votum *quasi argueret gloss. quòd sicut filio debetur hæreditas magis quàm patri, quia natura dirigere solet quod prius liberi quàm parentes moriantur, ita & Collaterali inferiori magis debeatur quam superiori, quia natura etiam dirigitur prius Collaterales superiores quàm inferiores deficere, tamen hoc non obstante errasset etiam glossa, quia non est votum Collateralis decedentis potius hæreditatem relinquere Collaterali inferiori quàm superiori, sicut votum parentis, neque de necessitate etiam sequitur esse maiorem natu Collateralem superiorem quàm inferiorem, vt experientia docet, prout est in liberis, & parentibus, non igitur fauet Collaterali inferiori, neque natura, neque votum decedentis, vt in casu d. l. scripto.*

q *Ex hac Authoris solutione patet, quòd vim argumenti per Bart. relati multi moderni non intellexerunt, vt optimè pon-*

mè ponderat Ant.Fabr.in d.disp.Forens.Respondet enim non esse absurdum vnius eiusdemquè hominis hæreditatem variè diuidi pro varietate casuum,& personarum, vt modo in stirpes, modo in capita succedant, quæ solutio non resoluit argumentum, nam de vna vnius hominis hæreditate, & de eodem casu loquitur Bart. vt non immeritò videatur absurdum vnam,& eandem rem simul,& semel diuerso iure censeri, & Moroz. in d.cons. num. 39. qui dicit Bartolum præsupponere assumptum falsum quòd fratrum filij postquàm in stirpes cum patruo successerunt inter se iterum partes diuidant in capita, nullo modo vidit Bartolum, qui illud falsum esse fatetur, sed illud consequens esse dicit si vera esset Azonis opinio, & falsum, quia contra textum nouellæ, sed Excellentissimus Napod. vir nequè Accursio, nequè Bartolo secundus, & qui floruit eodem tempore cum Bartolo, quivè hanc quæstionem præ cæteris optimè disputauit, defendendo glossæ opinionem,in consuet.sed si morienti in ver. in stirpes num. 276. aliter quàm Bartolus ponderauit,cùm enim pro Azone adducebatur ideo eo tantum casu quo cum patruis concurrunt nepotes in stirpes succedere, quia iniustum videbatur, vt patruus, qui vno grauabatur, succedendo cum his, qui erant in tertio gradu constituti cum ipsi existerunt in secundo,in alio etiam grauaretur, si illi in capita etiam succederent, & ita maiorem partem auferrent, quàm patres illorum essent habituri, respondet ipse hanc rationem non obstare, quia ponamus *inquit* quòd defuncto superesset frater, & filij duorum fratrum præmortuorum, si consideramus,ꝙ veniunt cũ Cyo,venient in stirpem per rationem prædictam, si consideramus ipsos filios duorum fratrum præmortuorum inter se venient in capita,cessat prædicta ratio,ergo veniũt in stirpem, & in capita,quod est inconueniens. *Sed cum Bartolus & Napodanus illud pro absoluto teneant, falsum, & inconueniens esse*

conse-

consequens, quod patrueles inter se in capita & respectu patrui in stirpem succedere debeant, nota id non tam falsum esse, quin cum casus acciderit non sit maximam passus difficultatem, vt refert Francis. Balduin. vbi supra num. 7. cuius dictum placet ad verbum inserere ibi Cæterum fuit in hoc genere alia quædam nobilissima olim in Anglia quæstio: quæ vix tandem multis vtrinque illatis acceptisq; cladibus dirimi potuit; an qui patruum anteire vult per repræsentationem iure primogenituræ, idem vinci possit per suam patruelem fœminam filiam eius, qui vtrumq; ætate vinceret finge quattuor esse fratres, Primum, Secundum, Tertium, Quartum. Primum mortuum relicta filia; Secundum sine liberis; Tertium relicto filio; Quartum adhuc viuere; an ibi ius primogenituræ etiam in successione cognatorum habeat locum; etsi quæratur de successione Secundi intestato, & sine liberis mortui; an filius Tertij preferatur suo patruo Quarto, repræsentando patrem suum Tertium, & idem tamquam masculus præferatur suæ patrueli filiæ Primi, quam in pari gradu existentem non patiatur repræsentare patrem Primum. Hæc (inquam) maxima fuit quęstio in Anglia ante annos cētum inter nobilissimas duas filias Regij sanguinis Lancastriam, quæ rosæ rubræ, & Eboracensem, quæ albæ insignibus vtebatur, &c. *Et sic non dubitabatur excludēdum esse fratrem Quartum per filios Primi, & Tertij, & maximè alteratum, an Primi filia excluderetur per filium Tertij, quod si repræsentatio semel admissa fuit, secundum Bartol. & Nepodan. sententiam, dubitandum non erat quin filia Primi fuisset præferenda.*

r Eandem rationem comprobat Auend. ad l. Taur. 8. glos. 1. fol. 19.

s Rectè Author noster allegat Theophili authoritatem ad probandum, quod de iure Iustiniani ante nouellam fratrum filij soli in capita succedebant non in stirpes, & Iacob.

Curt.

Curt. Doctor Burgensis, qui Theophili textum è Graeco in Latinum conuersit ibi in add. nimis errauit in ver. in capita signando illa verba pro Azonis opinione, credens forsan Theophilum dum antea dixerat verum hodie ex his, quæ à Principe nostro inuenta sunt loqui de prædicta Iustiniani nouella, cùm verè loquatur Theophilus de constitutione Iustiniani tempore institutionum, non nouellarum, quod euidentius patet ibi ipsa filio fratris prçfertur ius agnate habens ex constitutione, & de constitutione nouella id intelligi non posse non est dubitandum, quia in ea ius agnationis & cognationis est penitus sublatum, Item in eodem §. deciditur inferius fratrem excludere fratris filium, quod est sublatum in nouella, sic etiam errarunt Franciscus Duaren. alioquin accuratissimus interpres in c. 9. num. 10. de feud. Renat. Choppin. Petr. Heig. nu. 21. & Francisc. Balduin. vbi sup. qui ad idem allegant Theoph. & magis malitiosè etiã Io. Vaud. lib. 1. quæst. iur. c. 24. qui pro eadem Azonis sententia ponderat Theoph. mutilatis verbis, refert enim eius textum verum hodie ex his, quæ à Principe nostro inuenta sunt, si intestatus moriatur relictis fratris, aut sororis filijs non refert verba illa ipsa filio fratris præfertur ius agnate habens ex constitutione, vt facilius lectorem deciperet, qui de Vaudo confisus non legeret Theoph. textum ex his enim verbis (quæ omiserat) clarissimè, & statim notum fit de nouella Iustiniani Theophilum non loqui, vt supra ponderaui; sed etsi Theoph. text. legeretur vt Vaudus ipse componit neque pro Azone probaret, quis enim tàm ignarus, qui non videat verba illa hodie ex his, quæ à Principe nostro inuenta sunt ad tempus quo conditæ fuerunt institutiones esse referenda, cùm eo tempore, quo scribit Theophilus de componendis nouellis neque cogitauerit Imperator.

t Quam antiquissimam legem moribus Hispaniæ receptam fuisse docet l. 13. lib. 3. tit. 3. fori & idem confirmasse con-

stat do-

ſtat doctiſſimos viros, qui ex iure communi leges partitarum deduxerunt, dum in part. 6. tit. 13. l. 5. id clariſſimè decreuerunt not. Auend. ad l. Tauri 4. gloſ. 14. n. 13. & Villadiegus in comm. ad dictam legem.

u *Quamuis multi quos cumulant Herman. Vult. de feud. lib. 1. c. 9. num. 151. & Intrigliol. de feud. centur. 2. art. 2. nu. 100. voluerint ſemel excluſa fœmina perpetuo excluſam videri tamen contrarium eſt verius, & defendit ipſe Vult. & multi quos idem allegat num. 52. Leopol. Hackelm. in quæſt. Illuſt. 18. Theſ. 10. & Henrich. Roſenthal. in ſynop. tit. 7. concl. 44. & 45. vol. 1. fol. 521. quibus addo Andr. Knichen ad priuil. iur. Saxon. c. 8. & Petr. Heig. quæſt. iur. lib. 1. c. 26. & eam tàm iuri ſcripto, quàm naturali iuſtitiæ conuenie̅tiorem reſpondet Fulgoſ. conſ. 8. verſ. neque huius ſententiæ conſ. 12. num. 2. in fine quinimò æquiorem, & veriorem certo ſe credere dicit Miſinger. centur. 5. obſer. 74. vt & illam in iudicando & conſulendo ſequendam dicat Vueſemb. cap. 6. num. 23. de feud. & Hanneton. lib. 2. de feud. c. 9. dicit contrariam deciſionem eſſe duram, & ab humanitate omni alienam, & illam reſpondet Roman. conſ. 1. num. 3. alicubi vſu receptam eſſe ex rigoroſa feudali conſuetudine, & durior viaetur opinio Duareno cap. 9. num. 12. de feud. & Iul. Clar. ſcribit in §. feudum q. 80. verſ. ſed è cenuerſo illam ſententiam ſemper duram ſibi viſam fuiſſe, & ita pro contraria iudicatum eſt in Camera in cauſa Ill. Ducis Magdaluni cum D. Ioannæ Carrafa de anno 1571. vt refert idem noſter Author in tit. de iure deuolution. deciſ. 3. in deciſionibus Reg. Cam. Sum. quas vti ſenex valetudinarius, & præſſus mole negotiorum tàm in ſupremo Italiæ Conſilio, apud Catholicam Maieſtatem, quàm in huius Regni Collaterali Conſilio, & vti erat haud nimius gloriæ affectator viuens prælo mandare non valuit, nec voluit, eas tamen iam typis excudendas curamus.*

x *Valentin. Forſter. de ſucceſ. ab inteſt. lib. 6. c. 36. aduertit*

etiam

etiam Lanar. consil.1. num.11. & late Mich. Aguirr. in apolog. de succes. Portug. par. 4. à num. 26. per multos seq. & faciunt, quæ communiter scribentes dicunt de filijs non legitimis, qui post mortem patris impetrant Principis rescriptum, quod eo casu non aliter cõcedat Princeps nisi consanguineorum adsit consensus Leopol. Hackel. qui alios allegat vol.2. disp.2. par.6. pandet. Thes.8. & latius Daniel. Nebell. iuridicar. disput. iur. par. 2. Thes.306. fol.204. vbi ex multis etiam fundat Principem à Deo constitutum esse, vt iustitiam faciat & illius fines atque terminos excedendo Principis nomine se reddere indignũ, & notat quæ pulchra dixit Claudianus Poeta ad Honorium.

Nec tibi quid liceat, sed quid fecisse decebit
Occurrat, mentemque domet respectus hónesti
Tù ciuem patremque geris, tù consule cunctis
Nec tibi, nec tua te moueant, sed publica vota.

DE

DE SVCCESSIONE BRITTANNIAE.

Argumentum.

De lege Salica, quomodo vſu recepta, & an procedat in feudis particularibus Regni Franciæ, & quomodo ſit intelligenda vnio ſtatus; Secundo an neptis debeat præferri mater terræ, in ſucceſsione Regni, & quomodo inter Collaterales admittatur ſubingreſsio.

SVMMARJVM.

1 *Factum refertur.*

2 *Jn Gallia adeſt lex Salica, ex qua fœminæ à ſucceſsione Regni ſunt excluſæ.*

3 *Franciſcus Hottomanus quid ſenſerit de lege Salica.*

4 *Antonij Mattarell. reſponſio ad Hottomanum.*

5 *Opinio Pariſ. damn. memor. de origine legis ſalicæ.*

6 *Similis est legi Salica succeßio Regni Israelitici.*

7 *Lex Salica in Regno Francia perpetua seruata est consuetudine, & exempla referuntur.*

8 *Scriptores, qui de vsu legis Salica scripserũt.*

9 *Doctores qui de tali consuètudine testantur.*

10 *Ratio cur fuit introducta lex Salica.*

11 *Lex salica non seruatur in succesione Ducatus Brittannia, Aquitania, & Normandia.*

12 *Verba legis Salica referuntur, & declarãtur.*

13 *In feudis Regni Francia semper fœmina succeßerunt.*

14 *Quòd in Ducatu Normandia successerint fœmina, exempla referuntur.*

15 *Exempla in Ducatu Aquitania.*

16 *Exempla in Ducatu Brittannia.*

17 *Arbor vltimi Ducis Brittannia, et eius descendentium.*

18 *Feudum in Regno per succeßionem consolidatum nõ mutat legem vel naturam suam succeßionis.*

19 *Requiritur actus facti, per quod appareat consolidatio.*

20 *De*

20 De Ducatu Brittannia non apparet solemnis incorporatio.

21 Quæ accedunt Regno facto hominis retinent primam naturam.

22 Exemplum de Regno Nauarria.

23 Prouincia quæ accedit accessoriè in Regno regitur constitutionibus Regni, secus quando principaliter.

24 Exemplum de Ciuitate Pisana cum Dominio Florentino.

25 Infanta Isabella præferri debet Reginæ Nauarræ matertera, etsi proximiori.

26 In successione feudorum attenditur primogenitura.

27 In Regno Franciæ generalis de hoc adest consuetudo.

28 Consuetudo in specie de Ducatu Brittannia.

29 Primogenitura attenditur etiam in fœminis in successione feudorum.

30 Fœminæ præferuntur masculis remotioribus in gradu.

31 Natura successionis primogenitorũ quæ sit.

32 In omni successione filius repræsentat patrem in sexu, et in gradu.

33 Subingressio procedit etiam in feudis, et ma-

ximè in Francia.

34 *Subingressio non datur inter Collaterales.*

35 *Subingressio inter Collaterales admittitur cum nepos concurrit cum patruo.*

36 *In successione Regni Portugalliæ cur non dabatur subingressio.*

37 *Vti sit admissio ad partem, ità fieri debet ad totum.*

38 *In Ducatu Brittanniæ nepos fuit prælata patruo in successione alterius patrui, & exẽplum.*

39 *Verba Pauli Emilij Veronensis.*

40 *Iustitia Infantæ clara remanet ex multis adductis, et maximè ex antecedẽti decisione.*

Ortuo Henrico III. Francorum
1 Rege † & adhuc Gallia sine Rege existente, illinc Magnatibus electionẽ noui Regis ad eos spere certantibus (Henrico Borbonio Pontificijs sententijs expulso) hinc Henrico eodem sceptra prætendente, non modo Gallici Regni, sed etiam Brittannicæ Prouinciæ, vt illi annexæ, nostrum erit Ducatum istũ vnà cum Aquitanico & Normandico cęterisque consimilibus, Serenissimæ Isabellæ Austriacæ Philippi Regis nostri filiæ primogenitæ, ex

tæ,ex tunc sequuta Auunculi morte spectauisse demonstrare,ità vt illos non solum armis decorata Infanta eadem Serenissima, sed etiam legibus armata sibi valeat vendicare.

Et primo non inficiabimur in Regno Franciæ extare legem,qua cautum fuit fœminas ad
2 Regni successionem non admitti † quam Doctores Salicam appellant à Faramundo Primo Gallorum Rege latam anno Dom. 422.à subsequentibus principibus emologatam,& à Carolo Magno Imperatore multis capitulis au-
a ctam, [a] quæ capita pro legibus obseruari sancitum fuit,vt legitur in lib. Longobardorum 3. tit.29. sub rub. de capitul. leg.sali. & meminit de ea lege, etiam tex.in c.1.de fil.nat. ex matr. ad Morgan.contr.in vsib. feud. glos. in can.in legibus 2. q. 2. & omnes Gallici Doctores, & Historici qui de rebus Gallorum scripserunt, præsertim Guaguin.lib.1.c.3.& Paul.Emil.de reb.gest.Franc.in Rege Philippo longo,legem istam nimis notam nobis reliquerunt.

Et quamuis Franc.Hottom.Doctor Gallus, qui scripsit in anno 1573. in Francog. c.10. &
2 in lib.1.de iur.reg Franc. l.2.† inueteratum dicat istum errorem esse, & potius commentum absurdum & fabulosum esse testetur, ac tantũ abesse,vt ad Regias dignitates pertineat, vt ne ad feudales quidem successiones referri possit, quia capud istud de lege salica loquens tit.62.

de al-

de allod. relatum est, & verè non ad francos, sed ad salios populos pertineat, dicatq; Francorum duas sedes, duoq; Regna fuisse, vnum in Gallia, quod ad hunc vsquè diem permanserit, alterum vltrà Regnum ad flumen salam, vnde Salij & Salici Franci coniunctè appellari
4 consueuerunt; Tamen vt optimè in † Hottomanum inuehit Ant. Mattar cap. 8. fol. 48. cōstat hanc Salicam legem fuisse siue sciptam, siue non scriptam, quam tamen vsus frequentissimus receptissimus & omnium antiquissimus approbauit, non enim leges ob hoc sunt quòd scriptæ, sed quia receptæ, sic Romæ legibus extantibus quemadmodum & Lacedemonijs nullum erat ius scriptum, donec eiectis Regibus republica constituta leges à duobus populis mendicate in tabulas redactę fuerunt, vt testantur Liu. & Tacit. lib. 3. ann. non tamen minus dicemus Romanos sine lege vixisse, quod scriptas non haberent.

5 Imò † damnatæ memoriæ author Parisiens. in tract. de orig. progres. & excell. Regni, & Monarch. Franch. num 77. legem hanc antiquissimam testatur, & à Faramundo minimè sancitam, & multo minus inuentam, sed solum agnitam & confirmatam, ex quo erat iam dicta lex inde ab initio & origine primorum Regū
b gentis Francicæ constituta, [b] & ad exemplum
6 † Regni Israelitici Iudæorum à Deo in perso-

nam Da-

nam Dauidis instituti, quod inquit Dauidi concessum, & descendentibus suis masculis, quibus cessantibus tempore impie Athaliæ deuolutum fuit Regnum ad posteritatem masculinam, Natan fratris Salomonis, in persona Ioas industria Ioade fidelis sacerdotis, vt Philon & cæteri Hebręi declarant cap. 11. reg 2. & cap.
c 22. Paul. 2. [c] & Ioannes de Terra rubea in c. 1. contra rebelles art. 1. conclus. 8. fol. 11. ex sola vi consuetudinis obtētum inquit quòd successio simplex deferatur primogenitis maribus ex linea recta eorum quibus succedatur.

Et verè dubitare non possumus hanc legem
7 † perpetua consuetudine ita fuisse validatam, cunctisque in casibus, qui varijs euenerũt temporibus obseruatam, nam refert Agathias author Grecus histor. lib. 2. Clotarium in Regno Franciæ prælatum duabus Childeberti fratris filiabus, & tres puellas ipsius Clotarij ex filio nepotes fuisse postpositas patruo Sigeberto Franciæ Orientalis Regi.

Quod etiam obseruatum fuit in Clotilde Guntrani Regis Aureliæ filia, cuius hæreditatem non adiuit ipsa Clotildis, sed Childebertus Galliarum Rex ex Sigeberto patre nepos

Et in anno 1315. mortuo Ludouico Hutino Franchorum, & Nauarrorum Rege, & Ioanne eius filio posthumo paucis inde elapsis diebus post ortũ interfuncto, fuit Ioanna eius

filia

filia ad Regnum Nauarriæ admissa, à Regno verò Franciæ exclusa, vocato Philippo Longo, quo inde sine filijs masculis decedente, sed relictis tribus filiabus, fuit ad Regni gubernacula vocatus & admissus Carolus pulcher Hu
d tini & Longi frater, illis omnibus exclusis.[d]

Et in anno 1328. mortuo eodemmet Carolo pulchro fuit à successione Regni Franciæ exclusus Odoardus III. Anglorum Rex prædicti Caroli pulchri ex sorore nepos, quòd matre exclusa etiam filius masculus ex ea deriuatus excluderetur, vt in proprio casu dicit Corsetus de potest. reg. par. 4. q. 65. & vocatus ad successionem illam Philippus Comes de Valois Caroli primi patruelis, cum & illi, & ipsi idem auus fuerit Philippus IV. Rex, quo tempore illud, quod Christus protulit Luc. c. 12. ver. 22. adductum fuisse referunt scriptores Galli *considerare lilia quomodo crescunt, non laborant, neque nent*, quibus verbis concludebant lilia Gallorum nõ deberi nisi nobilibus, qui nõ laborant, non nisi maribus, qui nõ nent, quibus Rex Odoardus rè maturè discussa, & examinata, acquieuit vt refert author Paris. damn. mem. vbi supra numero 80. Et quamuis postea idem Odoardus sinistro consilio ductus (Deo ità in punitionem populi Franci nimis luxu defluentis permittente) Regnum Franciæ, vt Rex inuasit, isq; & successores sui

circiter

circiter cẽtum annis cruentis bellis, & magnis cladibus illud vexarunt, tamen oleum & impensam (vt aiunt) amiserunt, persistentibus semper Gallis virtute dictæ vetustissimæ legis Salicæ, & ea de causa Brittanni Reges, Francię etiam Reges se appellant Gallicanique Regni
e vsurpant insignia vsque in præsentem diem. e

Et in anno 1498. extincto Rege Carolo Octauo tres eius sorores Regis Ludouici XI. filiæ inhabiles sunt ad successionem Regni reputatæ, obidq; admissus Ludouicus XII. consanguineus, nam & vtrique Ludouico Carolus V. Galliæ Rex idem proauus fuerat.

Et in anno 1515. mortuo prædicto Ludouico XII. relicta Claudia filia, fuit & ipsa exclusa, & vocatus Franciscus I. cõsanguineus filius Caroli Comitis Angolismensis patruelis Ludouici XII. antedicti.

Quæ omnia clara, & notoria sunt relata per
8 omnes † rerum Gallicarum scriptores, vt per Paul. Emil. Veron. de reb. gest. Reg. Franc. lib. 8. in vita Philippi Longi, & in vita Caroli Pulchri, & in vita Caroli VIII. & Ludouici XII. & per Ioannem Tilium in Cron. de Reg. Franc. in vita eorũdem Regum Philippi Longi, & Caroli Pulchri, Guaguin. in sua hist. Gall. lib. 7. cap. final.

9 Et Doctores nostri maximè idem † tradiderunt Petr. Iacob. in tit. de caus. ex quibus vas.

I feud.

feud. priu. Gugl. Ben. in cap. Raynutius ver. duas filias nume. 108. 120. & 121. Cassan. in consuet. Burg rub 3. §. coses feudales num. 38. & seq. Carol. Grassal. de Regal. Franc. iur. 17. vbi alios allegat in princ. & in ver. secũdo obtentum, post Bal. qui pluries meminit de hac Franciæ consuetudine in c. 1. de feud. March. & in l. j. ff de Senator. vbi tunc viuens, & legẽs Patauiæ dixit, quòd Odoardus Rex Angliæ fuit legitimè exclusus, ex prædicta laudabili consuetudine, & si malè accidit postea Regibus Gallorum id alia ex causa fuisse in mente diuina.

10 Et hanc legem † semper magnificarunt Galli scriptores iure optimo sancitam esse dicentes, ne à lancea in fusum transiret hæreditas, & vt in sanguine Regali perpetuo Regnum conseruetur, vt dixit Bal. in d. c. 1. vbi Aluar. & Præpos. Ias. & alij in l. certum C. vnde legit. Iacob. Bonaud. de Sauset. in Panegir. de insig. Regni Franc. vers. ex sese pariformiter assequitur Ioan. Feral. in tract. de iur. & priuil. Regn. Franc. num. 44. & latè Pyrr. Angleber. in tract. de lege Salica vbi multis argumentis illam optimè defendit.[f]

f

Sed hæc omnia vera esse affirmamus quò ad
11 successionem † totius Regni Franciæ, quò verò ad Brittanniæ, Normandiæ, & Aquitaniæ Ducatus, atque aliorum feudorum in Regno

sisten-

ſiſtentium, prædictam legem, vel conſuetudinem procedere negamus.

12 Et primo quidem lex Salica † de Regno, & bonis fiſcalibus, & q̃ ſub dominio Regis ſunt, loquitur eius verba sũt, *De Terra Salica nulla portio ad mulieres perueniat*, ita ea refert Iacob. de Ardiz in ſum. in rub. de ſucceſ. feud. verſ. & quod dico in feudo, Iacob. Bonaud. de Sauſed. in addit. ad Ioan. de Terra rub. vbi ſup. Gugliel. Bened. in repe. d. cap. Raynutius verſ. duas habens filias num. 73. Carol. de Graſſ. de reg. Regn. Franc. iur. 17. verſ. primo lege, & Paul. Emil. Veron. in vita Philippi Longi, quæ verba de terra Regia, & propriè fiſcali & Regio Patrimonio interpretantur, quia Primi Reges Franciæ Salici dicti ſunt & proprium ipſorum patrimonium dictum fuit, & ita etiam lex Salica, vt ex Amniano Marcellino, & alijs pluribus tradiderunt doctiſſimi viri Pariſ. in tit. 1. de feud. §. 26. Alciat. lib. 2. diſpũc. c. 22. Couar. latè pract. quęſt. c. 1. num. 8. & Iacob. Cuiac. ab eo non allegatus in j. rubr. feud. §. & quia vidimus, quod etiam ſentire videtur Gugl. Bened. in d. verſ. duas habens num. 73. & Aluar. in c. vnic. de fil. nat. ex matr. ad Morgan. Vnir. Terram Salicam dici aſſerẽs ratione loci, vt ex hoc ceſſent tot inſomnia Doctorum, qui de interpretatione huius verbi Salicæ Hallucinationes multas effũderunt.

13 Et ſicut lex Salica non fuit ędita † ſuper feudis Regni Franciæ, ſed ſuper Regno ipſo, & ipſius Regni ſucceſſione tantùm, ita nec etiam conſuetudo quæ ex ea emanauit, vnquàm locum habuit niſi in Regno ipſo ipſiuſq; ſucceſſione, ſicque perpetua, & notoria conſuetudo nobis patefecit in alijs feudis fœminas ſucceſ-
g ſiſſe, [g] & in Reguo prædicto omnia feuda eſſe hæreditaria, & ad inſtar bonorum patrimonialium, & ita dicit Ioannes Faber antiquus Doctor Gallus, qui vixit tempore Regis Philippi Pulchri in auth. ingreſſ. C. de ſacroſan. eccleſ. & inſt. de legit. patr. tutel. in fi. & in pluribus alijs locis gloſ. 2. in conſuetud. Bitur. §. 6. tit. de feud. & ſequũtur omnes Doctores Galli, Guid. Pap. deciſ. 59. & 297. & conſ. 18. & 114. num. 7. & conſil. 176. Gugl. Bened. in d. cap. Raynutius in d. ver. duas filias habens num. 67. & 73. Caſſan. in conſuet. Burg. rub. 3. §. 5. Coſes feudales in princ. & per totum, & prope num. 30. verſ. & ideo accipio fallẽtiam Carol. de Graſſal. de Reg. Franc. iur. 17. Tiraquel. de primog. quæſt. 10. num. 10. & Pariſ. de feud. tit. 1. num. 104. qui omnes alios refert hanc teſtantes conſuetudinem, adeo quòd Guid. Pap. d conſ. 18. & 176. hanc conſuetudinẽ generalem in Francia tanquam notoriam non eſſe probandam dixerit, eamq; ob id aſſeuerauerit Andr. de Iſern. ſatis eſſe laudandam in c. 1. §. hoc autem de his

qui

qui feud. dar. poſſ. quia ex ea reditur ad ius commune per l. maximum vitium C. de lib. præter.& eam validam eſſe fundauit Gugl. Bened. ver. in eodem teſtamento lo 1. num.268. & magis rationabilem ſubiunxit Ioan. Fabr. vbi ſupra.

14 De Ducatu etenim † Normandiæ, legitur in Cronicis Francię cum quibus concordat Vincent. in Spec.lib.24.quòd Ludouicus ſimplex donauit filiæ ſuæ Ducatũ Normandiæ ex cauſa matrimonij cum Rodulpho I. Duce Chriſtiano contracti, cuius ſucceſſores per multos annos tenuerunt Regnum Anglię vſque ad tẽpus Philipi cõquerentis, mortuis Honorio Duce & Rege Angliæ, ſucceſsit ei filia Mahaud vxor Henrici IV. Imperatoris, & poſtea Goffredi Comitis Andegauenſis, vt refert Frontinus Hiſtoricus.

15 De Ducatu Aquitaniæ † legitur in eiſdem Cronicis, & concordat Vincent. in Specul.lib. 28.c.fin. quod Guglielmus Comes Pictauenſis tenebat ex eius vxore Ducatum Aquitaniæ, ex qua habuit filiam nomine Elionoram quæ nupſit Ludouico VII. filio Ludouici Groſſi Regis Francorum, & poſt ſequuto diuortio Henrico filio Regis Angliæ, qui fuit Rex Angliæ & Dux Normandiæ, & per eius vxorem Dux Aquitaniæ, & prætendebat Comitatum Pictauenſem occaſione iuris, & repudij ſiue dinortij

nortij

uortij prædicti vnde initium belli inter Francos & Anglos processit.

Et deducam Brittanniæ in specie agendo
16 † quod in eo pluries fœminæ fuerint admissæ exclusis masculis in citeriori gradu existentibus, clarè apparet & notorium redditur ex historijs, nam in anno 1341. mortuo Ioanne Duce Brittanniæ, & superstite Ioanne eius fratre, & Ioanna eius nepte ex altero maiori fratre, fuit ad successionem admissa Ioanna neptis & exclusus Ioannes frater, de quo meminit Cassan. in d. rubr. 3. §. 5. num. 46. & in anno 14.. mortuo Francisco Vltimo Brittannorum Duce vnica tantum filia Anna relicta ipsa nuptui tradita fuit Regi Carolo VIII. (ita enim Ducatus prædictus intrauit in coronam Franciæ) quo Carolo mortuo sine filijs Ludouicus XII. Regni successor eandem Annam vxorem duxit in anno . . . . nè Ducatus Brittanniç prçdictus à corona iterum disiungeretur, vt testatur idem Cassan. num. 47. & confirmat Carol. de Grass. de Regal. Fran. iur. 17. vers. 3. de Ducatu Brittanniæ, & narrant prçter eos Historici præfati Paul. Emil. Veron. & Ioan. Til. in vita Ludouici Primi, nec non Arnold. Feran. de reb. gest. Franc. lib. 3. in vita Ludouici XII. fol. 26. ibi *Angebat alia cura Regem, nam Anna Carolo prius nupta Brittannorum Principatum secum auferebat visa res est* grauissi-

grauißima & quietem Gallicam conuulsura, & Munster. in Cosmogr.

17 Ex prædicta Anna † Ducissa Francisci Vltimi Brittannorum Regis filia orta est Clau-
h diaʰ à qua & Francisco Primo Gallorum Rege natus Henricus II. & ab ipso Henrico II. orti sunt Reges Franciscus II. Carolus VIII. & Henricus III. vltimo mortuus, natæ sunt etiam Isabella, Margarita, & Claudia sorores, & ex Isabella primogenita orta est Serenissima Infanta Isabella, de qua agimus, quę vti neptis ex sorore ad successionem prædictorum feudorum vti proximior admitti debet excluso Henrico Borbonio, qui ad successionē Gallici Regni consanguinitatis iure vocatur, ex hac enim descendentia apparet Serenissimam Infantam nostram Isabellam ex Isabella primogenita natam proximiorem esse, & proinde in Ducatu prædicto Brittannię & Normandię similiter & Aquitaniæ, in quibus fœminæ semper successerunt, admittendam esse, vt refert Cassan. & apparet ex descendentia relata per eum in d. rubr. 3. §. 5. Coses feudales num. 42. & 44.

Nec obstabit prædictis ꝙ hi Ducatus Normandiæ, Aquitaniæ, & Brittanniæ, ex successione prædicta mulierum in manus Regis peruenerint, & cum corona Regia consolidati fue-
18 rint, † quia non ex hoc mutata est lex succes-

sionis

ſionis ipſorum, itâ nobiliter Ioan. Fabr. & Angel. Aret. in §. ſicuti inſt de legat. non enim ex eo quod Rex Ducatus prædictos poſſedit cũ Regno ideo dicentur vniti cum ipſo Regno p tex. in l. prædijs §. Titio. ff. de leg 2. & arg. tex. in l. Gaius. §. 1 ff. de leg. 1. & l. ſeie. §. Tiranne. ff. de fund. inſtr. ex quibus iuribus fundatur, ꝙ
19 requiritur † actus facti, per quem appareat ꝙ ſit facta incorporatio & vnio, quod & expreſſè dixit Cuman. ĩ l. ſerui electione §. 1. ff. de leg. 1. & ſequitur Alex. conſ. 169. col. 3. vol. 5. Soc. in l. 1. col. 2. verſ. primus & col. 3. ver. quartus, & vltimus caſus. ff. de reb. dub. & melius Pariſ. in §. 1. gloſ. 5. num. 15. & 20.

20 Et de hoc Ducatu † ſolemnis vnio non apparet celebrata, nec incorporatio, Pariſ. expreſsè §. 20. num. 5. & 6. & Caſſan. in conſuet. Burg. rub. 3. §. 5. num. 67. qui recenſet ſtatus vnitos cum corona, inter quos non enumerantur Brittannicus, nec Bleſenſis.

21 Et ea, quæ accedunt † Regno non facto naturæ, ſed facto hominis, vt donatione, & ſucceſſione, etiam ꝙ ſint vnita cum Regno, retinent tamen primam eorum naturam & conditionem, & ſi ſeparatam à iure & cõditione Regni, vt probat tex. allegatus per Fabr. in l. meuius §. fundo. ff. de leg. 2. & probat tex. in c. 1. §. è contrario, & itâ ibi firmat Bal. de inueſt. de re alien. fac. in vſib. feud. vbi etiam Aluar. probat tex.

bat tex. in l. qui fundum. §. 1. ff. pro empt. & confirmant Ruyn. conf. 14. lib. 1. Iul. Clar. senten. §. feudum quæst. 8. & Tiraquell. de retract. Li-
K gnag. §. 32. glos. 1. num. 77.[k]
22 Et sic Nauariæ Regnum † quod similiter, vt Ducatus Brittanniæ ex dotalitio intrauit in Regnum Fráciæ, & triginta annis à Gallis Regibus ab anno 1285. vsquè ad ann. 1315. possessum fuerat, iterum segregatum fuit successione Ioannæ Henrici filiæ, & propterea iterū Maria Stuarda Regina Scotiæ matrimonio copulata cum Francisco Henrici II. Gallicarum Regis filio primogenito, conuentum fuit, & expressum ad altercationes dirimendas in futurum in matrimonialibus tabulis, vt masculis decedentibus, à Scotio Regno fœminæ exclu-
l dendæ non forent anno 1558.[l]

Voluit itē Bar. in l. si conuenerit la 2. §. si nuda ff. de pign. act. quòd si Regnum augetur
23 † illa Prouincia adaucta debet regi cōstitutionibus Regni, quando talis Prouincia adijcitur Regno vel Castro accessoriè, ꝙ vnum Regnū sit cum primo, vel Comitatus, secus quando nō accedit accessoriè, & exemplum ponit in hoc eodem Regno Franciæ, cui adiectus est Comitatus Tolosæ ita ꝙ Rex sit Rex & Comes, sed
m tamen Comitatus non sit de Regno.[m] allegat tex. in l. si quando datiani C. de appell. & hanc Bart. distinctionem sequutus est Castr. & Ioan.

de platea in l.neminem in fine C.de decur. lib. 10.& est vera conclusio, vt inquit Affl.de capitul.Corrad §.& iterũ si clericus nu.24. in vsib. feud. & originaliter dixit Cyn. in l. etiam C.de
n iur. dot.[n]

Et sic idem dispositum reperimus, dũ olim
24 Ciuitas † Pisana se vniuit Dominio Florentino,nam ijsdem constitutionibus quibus primo vtebatur & regebatur,nùnc gubernatur & voluit Roman. cons.218.in fi. num.2. vt proinde nõ immeritò dixerit Abb.in cap.1.ne sed.vac. num.6. ꝙ quando vnio fit per viam subiectionis,hoc est ꝙ vna Ecclesia subijciatur alteri,eo casu Ecclesia debet regi legibus quibus prius regebatur, ex cap.quia monasterium de relig. domi. vnio enim non tollit priuilegia,sed conseruat, Lap. alleg.68.incip. quæuis ver.2.

Quibus verissimis conclusionibus sic firmatis, Remanet fundare Serenissimam Isabellam
25 † solam debere admitti, & in hac successione præferri non obstante ꝙ Regina Nauariæ sit soror vltimi Regis mortui, & quòd tãquam in gradu proximior ad successionem videatur vocata per dispositionem tex.in c.1.de natur.succes. feud.vbi Andr.

Et primo in successione feudorum,& maxi-
26 mè dignitatum † primogenitura attenditur,tũ ex dispositione iuris communis,& consuetudinis feudorum cap.1.de voto.§.pręterea Ducatus de

tus de prohib.feud.alien.per Feder.vbi Andr. tùm & maximè in Regno Franciç,vbi genera-
27 lis & perpetua adest consuetudo † q primogeniti tantùm succedant,testantur de ea consuetudine & eam validissimam & optimam esse asserũt Gugliel.Bened.in cap. Raynutius ver. eodem testamento lo 1.num.168.vers. ex quibus resultat & num.seq.propè num.175. Pau. de Castr.consil.164. in causa Don Perafani de Ribera, Tiraquel. in tract. de primog. in præfat.num.4.& quçst.10.num.12.& 19.Ioan. Cirier.lib.2.de primog,quæst.13. Petr. Iacob. in tit.de success. Regn. Franc.col.3. post multos alios relatos per Couar.pract.quæst.c.1.num. 7.vers. septima conclusio ver. apud Gallos & lib.3 variar.c.5.num.5.vers. rursus septimo, &
28 Bald.in specie † testatur hanc consuetudinem vigere in Ducatu Brittanniæ de quo agimus in §.omne autem quo vtimur inst.de iur. nat.

Hæc primogenitura procedit absque dubio
29 † etiam in fœminis dũ ad successionem feudorum admittuntur,vt in casu nostro firmat Bal. in l.multis ff.de stat.hom.per cap.significauit, vbi omnes Doctor.de rescript. Couar.d.lib.3. var.c.5.num.5. vers. septimo ad idem proban-
30 dum,ipse enim fœminæ † semper præferuntur masculis in remotiori gradu existentibus, vt latè firmauit post omnes Molin. de primog. lib. 3.c.4.& 5. Natura autem successionis primo-

31 genitorum ea est † ꝙ omnes de vna linea præ-
ferri debeat alijs in ea linea existentibus, etiam
si illi priores et proximiores sint in gradu vlti-
mo morienti, vt aliàs diximus.
32 Cùm ergo vni omni successione filius † re-
presentet patrem in sexu, et in gradu, sequitur
ꝙ Serenissima Domina Infanta quia represen-
tat personam Serenissimæ Isabellæ matris quæ
primogenita erat, omninò erit præferēda, nam
33 & hæc † subingressio, siuè representatio proce
dit etiam in feudis, per tex. in c. 1. de grad. succ.
in feud. in c. 1. de succes. feud. vbi Andr. et Do-
ctor. et maximè procedit, et locum habet in
Regno Franciæ vt latè tradit Gugliel. Bened.
in cap. Raynutius, vers. duas habens filias nu.
71. propè num. 72.
Et si dubitetur quòd hæc subingressio inter
34 Collaterales minimè admittatur † vnde est ꝙ
quando fuit actum de successione Regni Por-
tugalliæ inter Serenissimum Regem nostrum,
& Illustrem Catherinam Ducissam Bregantiæ
fundatum fuit à nobis subingressionem nō da-
ri, sed in capita omnes admitti.
Hæc dicimus non obstare, quia prædicta iu-
ra & decisiones, quæ ibi retulimus non proce-
35 dunt † quādo agitur de successione patrui cō-
currente nepote cum altero patruo fratre de-
functi, de cuius successione tractatur, vt est in
casu nostro in quo ad successionem Henrici
Tertij

Tertij cócurrit Sereniſſima Infanta neptis Regis ex ſorore vna cum matertera eademq; ſorore eiuſdem Regis,quo caſu adeſt clara iuris diſpoſitio,qua datur nepti ſubingreſſio , vt ibidē latè fundauimus ex §. ſi igitur in Auth. de hæred.ab inteſt. venien.cuius diſpoſitio procedit etiam in feudis cap. 1. de grad. ſucceſ. in feud. Caſus ergo ſucceſſionis Regni Portugalliæ ab
36 hoc longè diſtabat,quia ibi cócurrebant †duo fratres patrueles, ſiuè conſobrini ad ſucceſſionem patrui, quo caſu nulla datur ſubingreſsio iuxta veriorem Azonis opinionem, quod non eſt in caſu noſtro in quo ſi Sereniſsima Infanta non repreſentaret,non ſuccederet,ſed à matertera excluderetur,vt à proximiori in gradu,vnde eam merito iuuat priuilegiū illud ſingulari ex benignitate inductum à Iuſtiniano Imperatore,quod gradum ſui aſcendentis repreſentet ità ꝙ in ſtirpes admittatur, cùm tamen illo caſu, quia patrueles inter ſe concurrebant non fuerit neceſſaria ſubingreſsio ad ſuccedendum patruo defuncto, quia nullus ab alio excludebatur,ſed omnes erant in æquali gradu.

Hinc ergo eſt , ꝙ ſi Sereniſsima Infanta ſubingreditur perſonam matris, oportet ꝙ omninò præferatur, ſtāte primogenitura, quia ſicut
37 admittitur †ad partem nepos vnà cum patruo ad ſucceſsionem alterius patrui, ità omninò debet admitti ad totum ſtāte primogenitura , ità

in ſpe-

in ſpecie conſuluit per multa fundamēta Soc conſ.252.in lib.2. & poſito inter lecturas poſt tit.quis,& à quo appell. Aret.conſ.174.latè Tiraquell. de primog. quæſt.41. firmauit etiam hanc opinionem Couar. pract. quæſt.c.38.nu. 10.verſ.tertio ad intellectum; & in ſpecie ꝙ in
38 Ducatu Brittanniæ fuerit admiſſa † filia fratris ad ſucceſſionem patrui, & fuerit excluſus alter patruus frater Ducis præmortui, apparet id accidiſſe in anno 1341. vt ſupra relatum eſt in morte Ioannis Ducis Brittanniæ, quod latè deſcribit Paul.Emil. Veron.in vita Regis Philippi lib.9.iuxta principium cuius verba ſunt.

Joannes Dux Brittanniæ, Petri Ducis ex Ioāne Rufo filio nepos Lugduni oppreſſus ruina muri, filium Arturum reliquit. Is Dux duobus deinceps matrimonijs liberos tulit: Ex Beatrice Vicecomite Lemouicum eadem Domina Auenarum in Annonibus procreauit Joannem Tertium, ac Vidonem. Ex Iolanti de Comite à Monteforti progenuit item Ioannem, cui nupſit ſoror Ludouici Comitis Flandri. Ex Vidone nata eſt Joanna & cognomine & offenſo corpore Clauda. Ioannes Tertius Dux nullos genuit liberos ſuperſtites fratri Vidoni antequam Tornacum proficiſceretur. Claudam fratris filiam nuptui dedit

Carolo

Carolo Comitis Blesensis minori filio ex Margarita Philippi Franci Regis sorore suscepto. Mortuo Ioanne Tertio eius frater item Ioannes iure materno Comes à Monteforti, prædicans se legibus vocari ad Brittanniam obtinendam, Nannetes occupauit: fraternumquè Aurum, quod in Lemouicum arce asseruabatur, illuc profectus sibi depromi iussit. Ex in Brectum, quod Oppidum, arcemquè præsidium Caroli Blesensis insederat, regressus ad deditionem compulit; Rhedones etiam in potestatem redegit: Et Veneti se aduenienti dedidere. postulabat à Rege Franco, vt se in fidem reciperet; Brittanniæ Ducatum esse beneficium Francorum Regum. aduersarium habebat Carolum Blesensem; Is vxoris Claudæ causam agebat; Illam esse Vidonis filiam: Qui pater si viueret sine controuersia successurus fuisset Ioanni Tertio defuncto, quod ab eo frater Secũdus natu foret: Ioannes vero qui nunc fratrum reliquus esset, Tertius numeraretur, ac æquum esse eodem loco filiam haberi, Quo pater si viueret, haberetur: Hoc in multis alijs publicis priuatisque causis constitutum, obseruatumque, ille contra ten debat:

testaba-

testabatur recentem etiam nùm memoriam, et id, quod sequuti fuißent Patres Parisienses Franciaque compares in Comitatu Attrebatensi adiudicando Mathildi Amitæ excluso Roberto fratris filio. Quod si mulieres in hæreditatibus paternis præferuntur fratrum iam mortuorum filijs, multò æquius esse, se virum, se patruum præferri fœminæ Claudæ fratris iam mortui filiæ, Quando in Roberto Attrebatæ huius causæ praiudicium factũ sit, filios filiasvè patrem in Ducatibus Comitatibusq́; non referre, non eodem loco, non eodem iure censendos se Ioanni Duci Tertio fratrem vno gradu propriorem esse, quàm Clauda fratris filia sit. Hæc pluribus verbis, summaq; contentione in Senatu, sedentibus comparibus præside Rege, acta secundum Blesensem sententia lata: statutumq; aliam aliorum Ducatuum Comitatuumq; causam: nec Attrebates eodem iure agere, quo Britannos, in causa Attrebatensi palàm factum edoctosq; Iudices eodem mulieres iure quo viros esse ad Comitatum Attrebatensem obtinendum: nec patrum repræsentandorum consuetudinem in Attrebatibus receptam.

40 Ex

40 Ex his ergo apparet fundatum † consuetudinem Regni Franciæ vocare fœminas ad successionem feudorum, ipsasq; iure primogenitu ræ succedere, quòdq; subingrediantur personam patrum, & ꝙ ex eo patruis præferantur, & ità etiam in iudicio contradictorio fuisse decisum, Quò casu magis valida, indubitata, & clara redditur Iustitia Serenissimę Infantę per Glos. in cap. Abbate. de verbor. significat. in ver. contradictoria, & l. cùm de consuetudine. ff. de legib. vt tanquam primogenita, & personam matris primogenitæ representās in successione horum feudorum Brittāniæ, & Aquitaniæ, & Normandiæ admitti, & præferri debeat.

Et ità iuris esse censeo Anibal Moles inuictissimi Regis nostri in Regno Neapolitano à latere Consiliarius, & Regiam Cancellariam Regens de anno 1589.

ADDITIONES.

a Et sic lex ista lata fuit antequàm Iustinianus exornaret ius ciuile, quod factum fuit in anno 527. vt refert Decian. in Apolog. c. 8. & vsus fuit Faramundus opera trium virorum peritissimorum Morgati, Egibi, & Abrogati, & eiusdem Morgati contemplatione fuit denominata lex Morganautica, vt indicat Obertus de Orto in c. vnic. de fil. nat. ex matr. ad Morgan. contr. in vsib. feud. & latius prosequitur Forcatul. de Gallor. Imper. lib. 5. licet Alij dicant à Faramundo electos fuisse Compilatores legum Sa-

licarum, Vſucauſtum, Locauſtum, & Biſogauſtum, viros Sicambros ſpectatos, primates, & proceres non baptizatos Ioan. Ign. in repet. l. neceſſarios §. non alius nu. 917. ff. ad Syll. & in diſp. an Rex Franciæ recognoſcat ſuperiorem nume. 24. & 96. & Sebaſt. Muſter. in Coſmogr. lib. 2. c. 21. qui erant Doctores, vt ex Ioanne Naucler. notat Spiegel. in lexico in ver. Salicam legem fol. 523. vbi etiam ſubdit ex Ioanne Tritemio, quod habuerunt à Rege vnà cum proceribus omnimodam poteſtatem condendi leges, quodvè compoſuerunt Conſtitutionum legalium volumen à principale Authore Salagaſt. nomen legis Salicæ accipiens.

b *Et Berengarius in repet. c. vnic. de fil. nat. ex matr. ad morg. contr. num. 7. tenuit ex ſola conſuetudine talem legem inductam fuiſſe, non autem ab vllo Rege latam, non obſtantibus, quæ de hac lege conſtanter ſcribũt Benedic. & Caſſan. quos ipſe allegat, quæ opinio multis ſuadetur, nam neque Monac. Aymon. & Greg. Turon. antiqui rerum Gallicarum ſcriptores vllam de hac lege faciunt mentionem, vt veriſimile non videatur fuiſſe vnquam confectam, vel promulgatam, vt inquit Duaglian. Hiſtoricus Gallus, quem refert & ſequitur incertus Author in tract. quod Regnum Franciæ ſit electiuum.*

c *Sed contra videatur Ioan. Leſſæ. in libello de Illuſtr. fœm. in Repub. adminiſtr. & ferend. leg. auth. impreſſo poſt libell. de iuſt. tit. Reg. Angl. fol. 9. & 10. à ter. ibi* diſertis verbis tecum Athaliam Imperio ſuo iuſte priuatam fuiſſe fatemur: ſed prodeant in lucem obſecro, authorum nomina, qui idem quoque ſentiant, equidem nullum authorem etiam ſumma adhibita diligentia inuenio, qui vel huic ſententiæ ſubſcribat *&c. & infra* Atque ita ſic facere vos deluſit Athalia, inficiamur ergo Athaliam inter Iſraelitas alienigenam extitiſſe: qua propter ea hæreditate alicui Iſraelitarum debita iure priuari non poſſit. Neque verò à Regni gubernaculis remota fuit (vti ſani Con-

ni Con-

ni Consilij inops iste autumat) eo quod esset alienigena : sed potius quod post crudelem immanemque nepotum suorum, e Rege Ochesia filio suo nuper à Iehu è medio sublato procreatorum cædem, fidenti audacia Sceptrum Regium, quod ad nepotem suum Ioas pertinebat, sibi vsurpauerat : quiquidem singulari Dei prouidentia & illius insidias vitauit, & elapso decem annorum cuniculo, Ioiadæ summi sacerdotis ope, Regiam tandem dignitatem adeptus est, dignas illa rebus suis gestis luente pœnas, *&c. Sed aduertendum est quod etiã diu ante Reges Israeliticos temporibus iudicum quando populus Israeliticus voluit Gedeonem facere Regem propter excellentia eius facta,& merita in Rempublicam Israelis, Regnum obtulerunt, & coronam sub pari lege & conditione qualis est illa lex Salica, videlicet pro se, & eius filio post eum,& pro filio filij, hoc est in nepotes masculos legitimè descendentes,de masculo in masculũ tantũ. Itẽ in Aphrica apud Vandalos multo antequã apud Franchos lex illa viguit ; nam Procop. lib. 3. de bello Vandal. narrat Gizericum Regem testamento cauisse vt soli qui proximi essent virilis sexus, & inter eos soli maiores natu, sibi & posteris Regibus Vandalis succederent, quod quidem ius* Petr. *Arod. rer. ab omn. antiq. iud.lib.3.tit. 14.de suis & legit.c.2.in fine veretur ne à Gothis,& Vandalis ad Franchos sit translatum, vt quam legem Salicam ipsi appellant Gothica aut Vandalica debeat nuncupari.*

d *Refert exempla Pet. Gregor.Tholosan.in Syntag.iur.vniuer. par. 3.lib.45.c.4.num.7. & seq.*

e *Hinc est quòd multi Angli scriptores conati sunt legem illam Regni Salicam impugnare,sed ex ignorantia crassissima vel malitiosè vt inquit Petr.Greg.de repub.lib.7.c. 11.num.72.fol.449.& melius in Syntag.vbi sup.nu.10. & optimè Ant. Mattarel. quem supra Author allegauit.*

f *Et quia habitum fuit pro constanti quod tanta moli impar*

sit mulier vt in indiuiduo scribit Papir. Masson. lib. 1. annal. Franc. & inquit Zas. cons. 1. nu. 62. lib. 2. Doctores adeo istud passim dicere, vt contrarium attentare sit ineptum, multas etiam rationes, quæ fœminas excludunt à Regno referunt Gomes. ad l. Taur. 40. num. 8. Petr. Greg. in Syntag. c 21. num. 11. & de repub. lib. 7. c. 11. vsquè ad num. 23. vbi præcipuè multas mulieres malè rempublicam rexisse refert, sed & idem postea, & aliàs benè rexisse illustres & vtiles fuisse reipnblicæ dicit, quòd & retulit Forcat. de feud. c. 7. nu. 2. & late etiam Ioan. Lessæ. Episcopus Rossens. vbi sup. fol. 12. & seq. sicut & numerare licet Principes peximos, & Principes optimos, vtrorumq; magna est copia, & vt idem Forcat. inquit stultorū infinitus est numerus. Sed Iacob. Orloshausen. integrum composuit librum, an fœminæ & ab eis descendentes, in successionibus ab intestato extantibus masculis rectè excludantur, & masculi soli, & eorum descendentes admittantur, vbi latè.

g Plura exempla tradunt Stephan. Forcat. de feud. c. 7. nu. 2. & Renat. Chopp. de dom. Franc. li. 3. ti. 6. Authores Galli.

h Ex hac Anna orta est etiam Renata secundogenita soror Claudiæ, quæ nuptui tradita est anno 1528. Duci Ferrariæ, vnde aliqui dicunt ex ea descendentes succedere in Ducatu Brittanniæ, quia quamuis tùnc temporis quando nupsit renunciauit in beneficium Claudiæ sororis, & Francisci Primi Franchorum Regis, & eorum descendentium, omnia & singula iura &c. id fuit cum expressa conditione quòd deficientibus masculis succederēt succedentes ex ipsa Renata cuiuscunq; sexus, sed vanum est hoc disputare, quia non potuit Renata renunciare quod suum non erat, nec sibi aliquo modo competebat, & quia ipsa per Claudiam primogenitam excludebatur omnes ex ipsa descendentes sunt exclusi, quousque vnus remaneat cuiuscunque sexus ex descendentia d. Claudiæ secundùm terminos vulgatos.

i Et sit

i Et sic de Comitatu Flandriæ, quod etiam feudum erat eiusdem Regni, non dubitamus quòd in ipso fœminæ succedàt Bal. in Auth. statuimus C. de Episc. & Cler. vers. iuxta hoc quæro, nam vt ex Historicis omnibus notare licet Margarita filia Theodorici de Alsacia 16. Comitis Flandriæ ad successionem Comitatus illius Philippo fratre extincto deuenit; Ioanna itidem fratri Balduino 9. Comiti 19. Constantinopolitanoq; Imperatori successit; cui Ioannæ Margarita Secunda soror postea immediatè in successione Comitatus eiusdem substituta fuit; Inde & vltimo Margarita Tertia Ludouici cognomine de Marla 27. Comitis filia ad paternam successionem vocata fuit, & nupta postea Carolo Duci Burgundiæ Caroli V. Galliæ Regis fratri effecit vt Comitatus iste Flandriæ Ducatui Burgundiæ iungeretur; ; Qui etiam Ducatus vti vnum ex feudis Gallici Regni eandem seruat similiter consuetudinem, vt in eo fœminæ admittantur, nam Maria vltima Ducissa Carolo patri anno 1477. in successione Ducatus subfecta fuit, Ducatumque illum Austriacis posteris transtulit, & si Ludouicus XI. Galliæ Rex tùnc Ducatum illum vsurpauerit vti deuolutum Regiæ Coronæ masculis deficientibus, id non iure, sed de facto potius, & iniustè factum fuit, nam altius exemplum deducendo consimile, mortuo Roberto Duce relictis liberis inter alios Odone, & Ioanna, extincta deinde successione descendentium masculorum Odonis prædicti, Ioannes Galliæ Rex præfatæ Ioannæ, & Philippi Valesÿ filius Ducatum adeptus est, & quod fortius idem Ioannes Galliæ Rex postea professus fuit sub diplomate Burgundiam sibi competere non iure regÿ Diadematis, sed matris anno 1361. de mense Nouembris vt testatur Renat. Choppin. de domat. Franc. lib. 3. tit. 3. num. 8.

k Vnde in fœmina Ducissa fructuaria Angolismonum cui successit Rex in bonis ab ea emptis, quòd licuerit ei subinde eam ditionem obuio cuiq; emancipare decisum fuisse

in Se-

in Senatu Parisiensi, *testatur Renat. Choppin. de dom. Franc.lib.1.c.2.num.17.*

l *Testatur Renat. Choppin. vbi supra lib.3.tit.3.num.7.* (diuersa *inquit* ratio est in supremo quodam Principatu coronæ addicto muliebris dotis nomine, nam à fœminis inchoatus licitè ad fœminas reuoluitur iure hæreditario putà Neuarriæ Regnum &c.) *quæ verba maximè pro nobis concludunt, quia vt supra tetigit Author noster Ducatus Brittanniæ per fœminam intrauit in coronam Franciæ, & faciunt ad hoc quæ de feudo fœmineo dicunt Doctores, quòd ab eo fœminæ non excludantur ad allegatos per Leopold. Hackelm. disp. illust. 18. Thes. 10. in princ. Hartm. Pist. quæst. iur. ciuil. lib. 2. par. 2. q. 34. numero 18. Henrich. Rosenthal. in synop. feud. volum. 1. c. 7. concl. 35. & seq. & in maioratu idem tenet Burg. de pac. ad l. Tauri in prohem. fol. 21. num. 131. vide tamen Gothofr. anten. in disp. feudal. 6. Thes. 2. lit. B.*

m *Et quod in hoc Comitatu non habuerit locum lex Salica, testatur idem Renat. Choppin. de dom. lib. 3. tit. 6. num. 18.*

n *Vide Auiles in cap. prator. ver. islas, & cap. 6. in ver. tierra Burg. de pac. ad l. Tauri 1. num. 451. & Iacob. Cur. Brugens. lib. 2. var. quæst. cap. 46. fol. 106.*

Imprimatur.

Petrus Antonius Ghibertus Locumtenens.

M. Corn. Tiroboscus Ordin. Prædicat. Cur. Archiep. Theol.

